

**miljøpartiet
de grønne**

oslo

**FØRSTEUTKAST:
Oslo MDGs program 2027-2031**

Innhold

Kapittel 1: Demokrati og styring

Kapittel 2: Klima og ressursbruk

Kapittel 3: Byutvikling og gode nabolag

Kapittel 4: Natur og biologisk mangfold

Kapittel 5: Grønn transport

Kapittel 6: Oppvekst og utdanning

Kapittel 7: Sosiale tjenester

Kapittel 8: Kultur, idrett og frivillighet

Kapittel 9: Mangfold og likestilling

Kapittel 10: Nære og forebyggende helsetjenester

2

3

1. Demokrati og styring

1.1 Mer makt til innbyggerne

Demokratiet er under press flere steder i verden, og koblingen mellom penger og makt er sterk. Også i Oslo har ressurssterke aktører stor innflytelse på politikken, mens Rådhuset for mange innbyggere oppleves fjernt. MDG vil styrke den demokratiske styringen av byen vår, og finne nye måter å involvere og gi makt til Oslos innbyggere. Demokratiet vårt styrkes av økt deltakelse og representasjon.

Oslo MDG vil:

1. Ta i bruk folkepaneler for å involvere innbyggerne i kommunale prosesser.
2. Teste ut deltakende budsjettering i Oslo kommune, etter modell av Paris.
3. Kun støtte en bydelsreform som styrker tjenestene, gir reell styrking av lokaldemokratiet og en bedre oppgavedeling mellom bydel og kommune.
4. Ha prøveprosjekt med stemmerett for 16-åringer i kommunevalg.
5. Styrke informasjon om hvordan folk kan påvirke utviklingen i nabolaget sitt og kommunen, med særlig fokus på grupper med lav valgdeltakelse.
6. Etablere et kommunalt program som skal bistå lokale grasrot- og nabolagsinitiativ, frivilligheten og andre med å realisere sine planer, og fasilitere samarbeid mellom disse aktørene og det offentlige.

1.2 En ansvarlig økonomisk politikk

Vi vil føre en trygg, langsiktig og bærekraftig økonomisk politikk, som sørger for at vårt forbruk er i tråd med planetens tålegrenser. Å bruke ressurser på forebygging, enten det er av utenforskap, helse, kriminalitet eller naturødeleggelse, er langt mer økonomisk fornuftig enn kostbare hasteløsninger når kriser er et faktum.

Eiendomsskatten gir Oslo økte inntekter, som er nødvendig for å føre en ambisiøs miljøpolitikk og styrke velferden. For å bidra til omfordeling og til felles satsinger for miljø og velferd, bør eiendomsskatten økes, særlig på de dyreste boligene.

Oslo MDG vil:

1. Styrke bydelenes økonomiske handlingsrom.
2. Øke eiendomsskatten, men beholde et høyt bunnfradrag.
3. Arbeide for innføring av en luksusskatt på dyre sekundærboliger.
4. Gå inn for turistskatt i Oslo, og bruke inntektene til oppgraderinger av byen, for eksempel gågater, lekeplasser eller offentlige toaletter.
5. Redusere konsulentbruk til utførelse av faste oppgaver i kommunen.

- 41 6. Jobbe for bedre offentlig tilgjengelig informasjon om utenlandske aktører
42 som eier eiendom i Oslo.
43

44 **1.3 Flere veier inn i arbeidslivet**

45 Utenforskap fra arbeidslivet bidrar til fattigdom, uhelse og ensomhet, samtidig som
46 samfunnet går glipp av viktige ressurser og perspektiver. Som en av Norges største
47 og mest varierte arbeidsplasser må Oslo kommune gå foran for å inkludere de som i
48 dag står utenfor.

49 **Oslo MDG vil:**

- 51 1. Ha et tilbud om ungdomsjobber til unge mellom 15 og 23 år, i samarbeid med
52 frivillige organisasjoner og næringsliv.
53 2. Innføre traineeordning for nyutdannede i kommunens virksomheter, med tett
54 oppfølging og mulighet for å få erfaring fra ulike deler av organisasjonen.
55 3. Innføre mål om at minst fem prosent av nye ansettelser i kommunen, går til
56 folk som i dag står utenfor arbeidslivet. Målet skal inkludere deltidsstillinger
57 tilpasset ulike grader av arbeidsevne.
58 4. Samarbeide med næringslivet om å tilby flere lavterskeljobber og
59 arbeidstreningstillinger tilpasset unge med behov for tilrettelegging.
60 5. Arbeide for flere tilrettelagte arbeidsplasser for personer som er arbeidsledig
61 som følge av funksjonsnedsettelse, rusutfordringer eller psykiske lidelser.
62

63 **1.4 Et seriøst og bærekraftig arbeidsliv med plass til alle**

64 Oslo skal være en foregangskommune for et seriøst og bærekraftig arbeidsliv. Det er
65 et mål at flest mulig i Oslo skal ha lønnet arbeid, og like viktig er det at arbeidslivet
66 faktisk bidrar til å øke livskvaliteten til innbyggerne.

67 **Oslo MDG vil:**

- 68 1. Gjennomføre pilotprosjekt med redusert arbeidstid på 30 av kommunens
69 arbeidsplasser med høyt sykefravær, som barnehager og sykehjem.
70 2. Arbeide for å redusere ufrivillig deltid gjennom å tilby hele, faste stillinger til
71 de som ønsker det og stille krav om rett til heltid i kommunens innkjøp og
72 kontrakter.
73 3. At Oslomodellen for kommunale innkjøpskrav for et seriøst arbeidsliv skal
74 gjelde for alle deler av næringslivet, og dagens krav om 50 prosent
75 dokumentert fagopplæring skal økes.
76 4. At arrangement i regi av kommunale enheter som hovedregel kun skal
77 benytte seg av overnattingssteder og serveringssteder som har tariffavtale.
78 5. Sikre at alle kommunens bygg blir Fair Play Bygg, der man forebygger og
79 dokumenterer arbeidslivskriminalitet gjennom dette topartssamarbeidet.
80

- 81 6. Redusere innleie fra private vikarbyråer ved å styrke grunnbemanningen og
82 øke bruken av kommunale vikarpooler med faste, hele stillinger.
83 7. Opprette tilskuddsordning for juridisk støtte og rettshjelp for
84 arbeidsinnvandrere.
85 8. Unngå absolutte krav om høyere utdanning i utlysninger når det ikke trengs.
86 9. Gi ansatte i kommunen tilbud om trening i arbeidstiden.
87 10. Redusere uønsket sykefravær i helse- og omsorgssektoren ved å tilrettelegge
88 med bedre turnusordninger, godt smittevern og økt bemanning.
89

90 **1.5 En grønn og sosial næringspolitikk**

91 Oslo skal være den beste byen i Norge for oppstart av bedrifter. Vi vil gjøre Oslo til
92 en enda mer innovativ by, med et mangfold av bedrifter og arbeidsplasser. Vi vil
93 særlig legge bedre til rette for næringslivet som bidrar til å skape en grønnere by, for
94 eksempel løsninger som satser gjenbruk, ombruk, reparasjon og deling. Vi ønsker
95 også å legge mer til rette for aktører som bidrar til å skape mer byliv.
96

97 **Oslo MDG vil:**

- 98 1. Redusere gategrunnsleien for utelivs- og serveringsbransjen.
99 2. Senke terskelen for etablering av fortausrestauranter og uteserveringer, blant
100 annet ved å innføre "Oslometeren", hvor næringsaktører kan lage uteservering
101 én meter ut fra fasaden uten å søke og uten å betale gateleie.
102 3. Styrke salgs- og skjenkekontrollen for å hindre salg av alkohol til mindreårige
103 eller berusede personer, og innføre strengere krav til hyppighet og kvalitet av
104 kontroller med skjenkebevillinger.
105 4. Øke andelen gratis, offentlige toaletter i byen ved å gi et lavt tilskudd til alle
106 bedrifter som åpner opp sine toaletter for flere enn kun sine egne kunder.
107 5. Støtte sosiale entreprenører og utvikle lokale ombruks- og reparasjonssentre
108 som kombinerer klimakutt med jobbskaping.
109 6. Samarbeide med universiteter, oppstartsmiljøer, NAV, virkemiddelapparatet
110 og funksjonshemmedes organisasjoner for å bygge et reelt økosystem rundt
111 funkis-gründere.
112

113 **1.6 Demokratisk digitalisering**

114 God digitalisering er viktig og nødvendig for innovasjon og effektivisering, og kan
115 bidra til at kommunen kan tilby smartere løsninger. Derfor må kommunen ha
116 betydelig grunnkompetanse på digital tjenesteutvikling. Utviklingen internasjonalt
117 de siste årene viser at vi må bli mindre avhengig av amerikanske teknologigiganter.

118

119 **Oslo MDG vil:**

- 120 1. Fase ut bruk av tekgiganter som Microsoft og Meta i Oslo kommune, og lage
121 et veikart for stegvis overgang til fri programvare samt ikke-kommersielle
122 kommunikasjonskanaler kommunen har full kontroll over.
- 123 2. Gjennomføre sårbarhetsanalyser og utarbeide kontinuitetsplaner for å
124 redusere avhengigheten fra globale tekgiganter.
- 125 3. Digitale tjenester fra Oslo kommune og programvare som brukes av
126 kommunens ansatte, skal være universelt utformet, og det skal fortsatt være
127 mulighet for ikke-digital kontakt med kommunen.
- 128 4. Samarbeide med andre kommuner og statlige virksomheter om å bruke
129 norskeide skyløsninger.
- 130 5. Forenkle og automatisere søknader, vurderinger og rapporteringer og sikre at
131 de følger krav om klarspråk og universell utforming.

132

133 **1.7 Personvern som grunnleggende rettighet**

134 Oslofolk skal ha retten til å bevege seg uobservert og anonymt både i den fysiske og
135 digitale verden, fri for diskriminering og overvåkning.

136

137 **Oslo MDG vil:**

- 138 1. Forby biometrisk overvåkning, som ansiktsgjenkjenning.
- 139 2. Forby smartbriller i barnehager, skoler og institusjoner.
- 140 3. Kameraovervåkning skal ikke tillates i skolen.
- 141 4. Det skal ikke gjennomføres diskriminerende eller personvernbegrensende
142 tiltak som tilfeldige søk for våpenkontroll eller tilfeldige søk med
143 narkotikahund ("narkorazzia").
- 144 5. Sørge for at kommunens nettsider og digitale tjenester ikke videregirer
145 informasjon om besøkende til utenlandske tjenester.

146 **1.8 Beredskap og fellesskap i kriser**

147 Oslo skal være en by som står sammen i kriser. Beredskap handler om mer enn hva vi
148 som kommune gjør ved krig eller konflikt, men også hvordan vi forebygger skader
149 fra ekstremvær, økonomiske kriser, pandemier og konflikter.

150

151 **Oslo MDG vil:**

- 152 1. Ha beredskapsplaner med måter å nå og hjelpe personer som er ekstra
153 sårbare ved strømbrydd, naturkatastrofer og andre hendelser, ved å sikre at
154 tolk er tilgjengelig i alle beredskapssituasjoner. Døve og tegnspråklige må få
155 en likeverdig sjans til å få viktig informasjon eller søke hjelp.
- 156 2. Sikre kartlegging og utbedring av tilfluktsrom og beredskapsplaner tilpasset
157 Oslos befolkning og mangfoldet av funksjonsvariasjon.
- 158 3. Sørge for at Oslo har nok smittevernutstyr til å sikre befolkningen under en
159 pandemi, og at det er tilgjengelig for særlig sårbare risikogrupper utenom
160 pandemier også.

161

162 **1.9 Et Oslo som stiller opp for verden**

163 Som hovedstad har Oslo et særskilt ansvar for å ta lederskap for klima, natur og
164 rettferdighet. Vi skal vise at en grønn, solidarisk og rettferdig omstilling er mulig, og
165 inspirere andre byer til å gjøre det samme.

166

167 **Oslo MDG vil:**

- 168 1. Sikre at kommunens investeringer er helt fri for fossil energi og selskaper som
169 knyttes til ulovlig okkupasjon og folkemord.
- 170 2. Stille strengere krav til etikk og miljø ved anskaffelser.
- 171 3. Styrke Oslos deltakelse i internasjonale nettverk for grønne og rettferdige
172 byer, og dele kunnskap om løsninger for klima, natur og sosial rettferdighet.
- 173 4. Støtte initiativ og arrangementer som fremmer fredsarbeid, internasjonal
174 solidaritet og flerkulturell forståelse.
- 175 5. Legge til rette for møteplasser og samarbeid mellom Oslo og byer i Europa
176 og det globale sør.
- 177 6. Bruke Oslos rolle som fredsprisby til å fremme dialog, internasjonalt
178 samarbeid og ikke-vold.

179

2. Klima og ressursbruk

2.1 Krafttak for å bli utslippsfri i 2030

181 I en tid hvor klimapolitikk er under press mange steder i verden, må Oslo stå opp for
182 Parisavtalen. Det trengs et grønt krafttak som viser verden hva som er mulig. Oslo
183 har alle forutsetninger for å kunne bli verdens første utslippsfrie og klimapositive
184 hovedstad, og den samme politikken vil gjøre byen triveligere og bedre å bo i.

185

Oslo MDG vil:

- 187 1. Redusere klimagassutslippene med 95 prosent innen 2030, sammenlignet
188 med 2009-nivå.
- 189 2. Legge frem et oppdatert klimabudsjett i løpet av 100 dager i byrådet, med en
190 plan for å nå klimamålet for 2030.
- 191 3. Dele ut minst hundre millioner i året i støtte til tiltak som sykkelparkering og
192 ladepunkter i borettslag, kjøp av transportsykler, solceller og
193 energieffektivisering.
- 194 4. Ferdigstille karbonfangstanlegget på Klemetsrud, og sørge for en løsning
195 med karbonfangst på avfallet som i dag forbrennes på Haraldrud innen 2030.
- 196 5. Øke utsortering av plast og tekstiler blant annet gjennom arbeid for redusert
197 forbruk, og etablering av ettersorteringsanlegg.
- 198 6. Fase ut fossile personbiler i Oslo innen 2030, blant annet gjennom å innføre
199 nullutslippssone innenfor ring 2 som gradvis utvides til nye soner og områder.
- 200 7. Gi gratis årskort på kollektivtransport eller 10.000 kroner i tilskudd til elsykkel
201 for de som kvitter seg med bilen. Alle førstegangsfødende tilbys det samme
202 dersom de ikke eier eller kjøper seg bil.
- 203 8. Fjerne parkeringsplasser på kommunale arbeidsplasser og tilby leasing av
204 elsykler til alle ansatte i kommunen.
- 205 9. Samarbeide med næringslivet om å gjøre det attraktivt å bytte til utslippsfrie
206 tunge kjøretøy, blant annet ved å tilby støtte til ladeinfrastruktur, øke prisene
207 for fossile kjøretøy og gi store rabatter for de miljøvennlige kjøretøyene.
- 208 10. Stille krav om at alle utenlandsferger skal gå på landstrøm, og øke det
209 miljødifferensierte kaivederlaget.
- 210 11. Stille krav om bruk av fossilfri asfalt og betong i Oslo kommune og i
211 reguleringsaker.
- 212

2.2 Ressursbruk innenfor jordas tålegrenser

214 Klimaavtrykket av Oslos forbruk er ca. åtte ganger høyere enn de direkte
215 klimautslippene. De største kildene til materielt overforbruk i Oslo er
216 byggematerialer, privatbiler og matsvinn. Derfor må den neste miljørevolusjonen i
217 Oslo være å erstatte overforbruk med mer deling, reparasjon og resirkulering.

218

219 **Oslo MDG vil:**

- 220 1. Lage sektorvise mål for å redusere Oslos materielle forbruk til et bærekraftig
221 nivå innen 2040.
- 222 2. Videreutvikle klimabudsjettet til et ressursbudsjett for byens samlede
223 forbruk, med virkemidler og plassering av ansvar for gjennomføring.
- 224 3. Etablere et permanent folkepanel for ressursbruk innenfor jordas tålegrenser,
225 som leverer anbefalinger inn i kommunale prosesser.
- 226 4. Redusere antall personbiler i Oslo med 10 % i løpet av bystyreperioden og 25
227 % innen 2040, ved å gjennomføre en stor satsing på miljøvennlig transport.
- 228 5. Som hovedregel forby riving av bygg og stille krav om transformasjon og
229 gjenbruk, kreve gjenbruk av materialer i kommunens byggeprosjekter, og
230 søke staten om å stille krav om materialbruk til private utbyggere.
- 231 6. Støtte gjenbruks- og delingsøkonomien ved å tilby gratis utlån av kommunale
232 lokaler i hver bydel til aktører som tilbyr reparasjons- og gjenbrukstjenester.
- 233 7. Støtte organisasjoner som jobber med reparasjon, deling og gjenbruk.
- 234 8. Innføre en støtteordning for borettslag som etablerer fellesverksteder med
235 diverse verktøy, lastesykler til deling og lignende.
- 236 9. Innføre hyppigere mobile gjenbruksstasjoner flere steder i byen, og åpne for
237 deling av gjenstander på minigjenbruksstasjonene.
- 238 10. Forby reklame for fossil energi, fossilbiler, kjøtt og flyreiser på kommunens
239 reklameflater.
- 240 11. Redusere Oslos globale miljøfotavtrykk ved å stille strenge krav til bærekraft,
241 rettferdighet og naturhensyn i alle kommunale innkjøp.

242

243 **2.3 Energibruk og et mer selvforsynt Oslo**

244 Oslo by bruker nesten 9 TWh strøm. MDG vil at Oslo skal bli mer selvforsynt. Vi vil
245 sette et mål om å halvere Oslos behov for å få tilført strøm innen 2040, ved å kutte
246 energiforbruket, bygge fjernvarme og solenergi.

247

248 **Oslo MDG vil:**

- 249 1. Opprette et kommunalt selskap som investerer i utbygging av solceller på
250 eksisterende kommunale bygg i Oslo.
- 251 2. Innføre et program for målrettede energieffektiviseringsmidler i nabolag med
252 høy andel beboere med lav inntekt.
- 253 3. Bygge kommunale nybygg som plussus der det er mulig.
- 254 4. Energioppgradere eksisterende kommunal bygningsmasse med mål om
255 energiklasse A og med solceller.
- 256 5. Øke andelen oppvarming fra fjernvarme.
- 257 6. Tilby folk rentefrie lån for investeringer i energiproduksjon og energisparing.

258

259 **2.4 Sunn og bærekraftig mat**

260 Oslo skal være en by der sunn og bærekraftig mat er tilgjengelig for alle, uavhengig
261 av lommebok. Kommunen skal gå foran med grønne menyer, sesongbaserte råvarer
262 og andre tiltak som fremmer sunne matvaner.

263

264 **Oslo MDG vil:**

- 265 1. Sikre sunn og bærekraftig mat som gir matglede i barnehager, skoler og
266 institusjoner, i tråd med helse- og miljøfaglige kostholdsråd.
- 267 2. Halvere kjøttforbruket i kommunens kantiner og institusjoner innen 2030.
- 268 3. Alltid tilby fullverdige veganske alternativer og la vegetarmat være
269 standardvalg på kommunale arrangementer.
- 270 4. At kommunens kantiner har vegetardag minst tre dager i uka.
- 271 5. Styrke kompetansen på bærekraftig og plantebasert kosthold for alle som
272 jobber med mat i kommunen, herunder sikre felles standarder og menyer.
- 273 6. Øke matbudsjettene i barnehager og aktivitetsskolen, for å sikre økt kvalitet
274 og et inkluderende tilbud, med vekt på plantebaserte og kortreiste råvarer.
- 275 7. Halvere matsvinnet i kommunen innen 2031.
- 276 8. Satse på lokale felleskjøkken, hvor det brukes lokale sesongråvarer, og det er
277 kort reisevei fra felleskjøkken til institusjon.

278

279 **2.5 Lokal matproduksjon for glede og nytte**

280 Lokal urban matproduksjon styrker beredskapen, og kan i mange tilfeller være en
281 viktig fellesskapsarena for nabolag. Barna i byen skal kunne lære hvordan maten
282 produseres, og alle skal kunne delta i dyrking og høsting. Vi vil gjøre dette mulig
283 gjennom omfattende samarbeid med lokale bønder og andre matprodusenter.

284

285 **Oslo MDG vil:**

- 286 1. Støtte direktesalg av lokalprodusert mat, andelslandbruk og REKO-ringer.
- 287 2. Stille krav til høy dyrevelferd og lav miljøpåvirkning ved innkjøp av mat, og
288 støtte lokale produsenter som følger bærekraftige prinsipper.
- 289 3. Sikre at alle barn i Oslo får tilgang til skolehager eller grønne klasserom.
- 290 4. Tilrettelegge for urban dyrking på tak, restarealer og i ombrukte kommunale
291 bygg, og støtte etablering av testlokaler for urban matproduksjon.
- 292 5. Støtte fellesskapsprosjekter og sosiale møteplasser som skaper inkludering
293 gjennom dyrking og deling.

294

295 **3. Byutvikling og gode** 296 **nabolag**

297 **3.1 Demokratisk og innbyggerstyrt byutvikling**

298 Byutviklingen i Oslo er dominert av store utbyggere og ressurssterke aktører som
299 behersker høringsprosesser og lobbyvirksomhet godt. Vi vil la innbyggerne få
300 bestemme mer over utviklingen, både for å fremme levende nabolag med lavt
301 transportbehov, et rikt sosialt liv og et mangfold av kultur, natur og tilbud.

302

303 **Oslo MDG vil:**

- 304 1. Legge frem en plan for å gå fra en utbyggerstyrt til innbyggerstyrt
305 byutvikling, med mål om å gi innbyggerne økt makt og innflytelse over
306 byutviklingen og nabolagene sine.
- 307 2. Ta tilbake kommunens rolle som byplanlegger ved at kommunen skal regulere
308 mer selv og sikre helhetlig planlegging og god medvirkning i
309 utviklingsområdene gjennom bindende kommunale områdeplaner.
- 310 3. Prøve ut en ordning hvor det i større plansaker trekkes et rådgivende
311 folkepanel i det aktuelle området ved loddtrekning, som gir sin anbefaling før
312 saken legges frem for politisk behandling.
- 313 4. Styrke bydelens rolle i arealplanlegging slik at bydelen kan planlegge
314 fremtidens byutvikling, som ved å sette av areal til Omsorg+ eller sykehjem.
- 315 5. Gjennomføre en revisjon av plansystemet i Oslo med mål om raskere og mer
316 effektiv saksbehandling, og styrke Plan- og bygningsetaten.
- 317 6. Legge opp til økt innbyggerinvolvering ved å bruke oppsøkende
318 innspillsrunder og innbyggermøter i forkant av høringsrunder, særlig tilpasset
319 barn og unge.
- 320 7. Legge til rette for at flere små og mellomstore utviklere skal få slippe til i
321 Oslos utviklingsområder, ved å legge til rette for flere små tomter tilpasset
322 små byggeprosjekter, eller ved å gjennomføre konkurranse om utbygging på
323 tomter som kommunen eier selv.
- 324 8. I større grad bruke grunneierfinansiering til å finansiere felles infrastruktur
325 som kommunen etablerer, heller enn å overlate det til utbygger gjennom
326 rekkefølgekrav.

327

328 **3.2 Gode nabolag i hele byen**

329 Gode nabolag er levende steder folk føler tilhørighet til. Oslos nabolag skal ha tilbud
330 til alle, motvirke ensomhet, fremme aktive livsstiler og god folkehelse, tilrettelegge
331 for mangfold, være trygge for beboere og besøkende, og ha grønne uteområder.

332

333 **Oslo MDG vil:**

- 334 1. Legge idealet om «15-minuttersbyen» til grunn for byutviklingen, der de
335 viktigste tilbudene er tilgjengelige på gangavstand.
- 336 2. At nye utviklingsområder skal planlegges som gode nærmiljøer med skoler,
337 barnehager, møteplasser og kollektivtilbud fra de første flytter inn.
- 338 3. Ha som mål om at alle skal ha tilgang til et grøntområde innen 300 meter.
- 339 4. At kommunen skal ta noe av risikoen i områder der det er vanskelig å få en
340 utvikling, ved å gå inn og etablere infrastruktur for å bidra til å gjøre området
341 mer attraktivt, også før private utbyggere er på plass.
- 342 5. Opprette en byarkitekt som et uavhengig fagmiljø som kan utfordre både
343 kommunen og private utbyggere, på linje med byantikvaren.
- 344 6. Gjøre det lettere å utvikle nye byområder med kvartaler og gater i klassisk
345 karréstruktur ved å definere en rekke standardiserte avvik fra regler som
346 vanskeliggjør dette i dag.
- 347 7. Utarbeide en fasadeplan for Oslo som skal bidra til høyere kvalitet på byens
348 nye bygg og ved fasadeendringer av eldre bygninger, og opprette en
349 tilskuddsordning for å male om fargeløse bygg i tråd med Oslos fargeveileder.
- 350 8. Sørge for at det reguleres inn store torg, møteplasser og gågater med gode
351 solforhold, aktive fasader, trær og vannspeil på strategisk godt integrerte og
352 tilgjengelige steder i plansaker.
- 353 9. Definere et av Oslos utpekte utviklingsområder som forsøksområde, hvor
354 Oslo i samarbeid med staten kan unnta prosjekter fra visse byggekrav for å i
355 praksis teste ut om det gir bedre bokvalitet, arkitektur eller funksjon.
- 356 10. Etablere flere "tufteparker" og fleksible arealer egnet for utendørs fysisk
357 aktivitet.
- 358 11. Igangsette en storstilt satsing på oppgradering av byens uteområder
359 gjennom en revisjon av kommunedelplanen for torg og møteplasser.
- 360 12. Samarbeide med private sameier og borettslag om oppgradering av
361 privateide utearealer som er tilgjengelig for allmennheten.
- 362 13. Jobbe for at flere delbydeler og nabolag får samfunnshus som kan tilby gratis
363 eller rimelige utleielokaler.

3.3 Mer gjenbruk og mindre riving

364
365 Det tar mange tiår før et nybygg blir mer klimavennlig enn å bevare et eksisterende
366 bygg. Byggenæringen er også en av de største kildene til klimautslipp i Oslo. Likevel
367 rives det stadig mye bygningsmasse i byen. Denne utviklingen må vi snu.

368

Oslo MDG vil:

- 370 1. Innføre rivestopp for kommunale bygg, med mål om at rehabilitering og
371 ombygging blir standard, og at riving kun skal skje dersom det ikke er
372 potensial for ombruk. Byggeierne må søke om lov til å rive og dokumentere
373 hvorfor dette er eneste mulighet.
- 374 2. Innføre "Grønn liste" for å bevare flere brukbare bygninger som gir områder sjel.
- 375 3. Styrke byantikvaren og integrere deres arbeid tettere i planprosesser.
- 376 4. Sørge for at kommunen har en fleksibel holdning til dispensasjoner som
377 trengs for å kunne sørge for gjenbruk av bygningsmasse til boligformål.
- 378 5. Gjeninnføre kommunalt heistilskudd for å sikre at eldre boligmasse
379 gjenbrukes og blir tilgjengelig for flere.
- 380 6. Legge til rette for flere «onfill», «infill» og transformasjonsprosjekter, særlig i
381 indre by, og sikre fleksibilitet i leilighetsnormen for denne typen prosjekter.
- 382 7. Forenkle søknadsprosessen for tilrettelegging av eksisterende boliger.
- 383 8. Styrke kommunens evne til å kartlegge, koordinere, og igangsette ny bruk av
384 tomme kommunale bygg på tvers av kommunale etater og virksomheter.
- 385 9. Legge bedre til rette for midlertidig bruk i tomme bygg i påvente av nye
386 bruksområder, særlig i områder som er under transformasjon/utvikling.
- 387 10. Vurdere bruk av tomme bygg og tomter til «permanent midlertidighet», som
388 flerbruks-lokaler som kan fylle forskjellige funksjoner over tid.
- 389 11. Øke bruken av forkjøpsrett for å kunne sikre at bygg, grøntområder og
390 strategisk viktige tomter kommer fellesskapet til gode.

391

3.4 En barnevennlig og leken by

392 De lykkeligste kvadratmeterne i enhver by, er der barna leker. Derfor vil vi ha flere
393 lekeplasser og områder for egenorganiserte aktiviteter. Barna skal aldri ha lenger å
394 gå til nærmeste lekeplass enn 250 meter.

395

Oslo MDG vil:

- 398 1. Bygge flere barrierefrie lekeplasser i bærekraftige materialer hvor alle barn
399 kan være med i leken uavhengig av funksjonsevne.
- 400 2. Ivareta byens løkker for frie aktiviteter og ballspill.
- 401 3. Etablere flere aktivitetsgater med permanente installasjoner som sjakk,
402 klatrestativ og liknende apparater.
- 403 4. Pålegge utbyggere å gjøre grundigere kartlegginger av barn og unges behov
404 før nye boligområder utbygges.

405 3.5 Høyhus som virkemiddel i grønn byutvikling

406 Oslo har en høyhusstrategi som legger klare rammer for utviklingen av høyhus.
407 Høyhus er ikke et mål i seg selv, men kan være positive tilskudd til grønn byutvikling.
408 I all hovedsak skal Oslo utvikles som en lav og tett by. Bygging av høyhus skal være
409 unntak, og ikke regelen, også i de områdene høyhusstrategien peker på.

410

411 **Oslo MDG vil:**

412 **5. Alt 1: Stille oss åpne til høyhus i tråd med gjeldende høyhusstrategi der dette**
413 **fremmer særlig god byutvikling.**

414 **Alt 2: Revidere Oslos høyhusstrategi for å stramme inn på bygging av høyhus**
415 **utenfor Oslo S-området.**

- 416 6. Ved eventuell støtte til høyhusprosjekter vil vi stille krav til at
417 høyhusprosjekter er forbildeprosjekter innen klimavennlig byggteknikk, er
418 vakre og bidrar positivt til omgivelsene.
- 419 7. Sikre at plasseringen av høyhus vurderes nøye for å sikre minst mulig negativ
420 påvirkning i form av skygge og vind i omkringliggende områder.
- 421 8. Sikre at utsikten fra toppen av høyhus gjøres allment tilgjengelige, helst
422 gjennom ikke-kommersielle tilbud.

423

424 3.6 Et bilfritt og blomstrende sentrumsområde

425 Oslo sentrum tilhører hele byen. Sentrum skal være for folk, mens bilene er gjester.
426 Med redusert biltrafikk blir det mer plass til gående, rullende, syklende,
427 kollektivtransport og nyttetransport. Samtidig vil vi jobbe for at Oslo sentrum har et
428 mangfold av tilbud og tjenester for alle.

429

430 **Oslo MDG vil:**

- 431 1. Ha en satsing på «Bilfritt sentrum», med mål om at sentrum blir mest mulig
432 fritt for biltrafikk og parkeringsplasser. Vi vil også inkludere resten av
433 Hammersborg delbydel i satsingen.
- 434 2. Erstatte de store arealene som i dag er satt av til cruisekaier med
435 grøntområder, badeplasser, restauranter og lekeplasser som kommer hele
436 Oslo til gode.
- 437 3. Sikre opparbeidelsen av Regjeringsparken, og jobbe for å også utvide den
438 ned til Arbeidersamfunnets plass.
- 439 4. Etablere flere permanente gågater og fotgjengerprioriterte gater i sentrum,
440 og bruke pullerter og andre fysiske installasjoner for å åpne bilfrie
441 sentrumsgater for gående og syklende.
- 442 5. Plassere ut flere sittemøbler tilpasset alle innbyggere og bekjempe
443 menneskefiendtlig arkitektur og design.

- 444 6. At arbeidet med bilfritt sentrum skal gå hånd i hånd med videre satsing på
445 tilgjengelighet for innbyggere med funksjonsnedsettelse.
446 7. Gi eiere insentiver til å bygge om parkeringsgarasjer til andre formål.
447 8. Gå i dialog med regjeringen for å sikre at Akershus festning frigjøres fra
448 militæret, slik at dette kan omdannes til en levende bydel.
449 9. Jobbe for at "pils i park" tillates i enkelte parker og offentlige områder.
450

451 **3.7 Gode boliger til alle**

452 Boligmarkedet i Oslo er under press. En bolig skal være et hjem, ikke et
453 spekulasjonsobjekt. Vi vil jobbe for en mer rettferdig boligpolitikk gjennom å
454 etablere alternativer til det kommersielle markedet, ta tomme boliger og lokaler i
455 bruk, stille tydeligere krav til nye utbygginger og regulere korttidsutleie som
456 fortrenger vanlige boliger fra markedet.

457

458 **Oslo MDG vil:**

- 459 1. Etablere en stiftelsesbasert allmenn boligsektor som skal tilby rimelige
460 leieboliger. Kommunen skal stille med garantier og oppstartsmidler.
461 2. Legge til rette for flere boliger utenfor det ordinære markedet, herunder leie-
462 til-eie modeller som Oslobolig og boligbyggelag av ideelle eller ikke-
463 kommersielle stiftelser.
464 3. Regulere og legge til rette for bygging av nok boliger til å møte
465 befolkningsveksten.
466 4. Innføre upersonlig boplikt i hele kommunen.
467 5. Arbeide for flere boligprosjekter med nyskapende, inkluderende boformer.
468 6. Jobbe for at kommunen kan stille krav om at en viss andel av nye boliger skal
469 være allmennboliger, kommunale boliger eller har redusert pris eller leie.
470 7. Jobbe for strengere regulering av Airbnb og annen korttidsutleie og styrke
471 PBEs muligheter til å følge opp ulovligheter.
472 8. Utarbeide en helhetlig plan for fortetting i eksisterende borettslag og
473 sameier, som peker på egnede arealer, høyder og utnyttelse.
474 9. Stramme inn leilighetsnormen med mål om at Oslo får flere større boliger for
475 familier, og utvide den til nye store utviklingsområder med tett bebyggelse.
476 Leiligheter skal være minst 35 kvadratmeter, med enkeltvis unntak når god
477 livskvalitet ivaretas på andre måter, for eksempel ved gode fellesfunksjoner.
478

479 **3.8 Flere studentboliger**

480 Studentboliger er en viktig del av løsningen på Oslos boligutfordringer. Når
481 studenter får et godt og rimelig botilbud, frigjøres boliger i leiemarkedet for andre.
482 Derfor vil vi øke dekningsgraden for studentboliger betydelig og jobbe for at
483 utbygging av studentboliger prioriteres høyere.

484

485 **Oslo MDG vil:**

- 486 1. Lage en plan for utbygging av 10.000 nye studentboliger i Oslo.
- 487 2. Regulere tomter til studentboligformål og stille kommunal eiendom til
488 disposisjon for SiO, med et mål om å øke dekningsgraden fra 12 % til 20 %.
- 489 3. Gi studentboligprosjekter prioritert saksbehandling.
- 490 4. Etablere studentboliger i ledige og egnede kommunale bygg.
- 491 5. Jobbe for bedre statlige vilkår for studentboligbygging og at staten heller bør
492 prioritere tomter til studentboliger enn å selge dem på det åpne markedet
- 493 6. Samlokalisere flere studentboligprosjekter med eldreomsorg og
494 omsorgsboliger.
- 495 **7. Alt 1: Jobbe for tilpasninger i regelverket slik at studentboliger skal kunne**
496 **tilfredsstille støykrav ved fasadetiltak, og ikke ha krav om naturlig stille side.**
497 **Alt 2: Stille samme tekniske krav til inn klima og helse ved bygging av**
498 **studentboliger som til andre boliger, men åpne for visse mindre tilpasninger der**
499 **kravene gjør prosjekter uforholdsmessig vanskelige å realisere.**

500

4. Natur og biologisk mangfold

4.1 Naturen som ramme for byutviklingen

Natur trenger plass. Hvordan vi forvalter arealene i kommunen er av stor viktighet for hvilke rammevilkår naturen får i byen vår. Vi ønsker å bruke arealpolitikken svært aktivt for å sikre mer plass til natur.

Oslo MDG vil:

1. Umiddelbart innføre prinsippet om arealnøytralitet i Oslo, med tilhørende planbestemmelser, slik at det blir gjeldende for alle nye reguleringsplaner og byggesaker som behandles.
2. Utvikle et rammeverk for arealpositivitet, og innføre det innen 2030.
3. Fjerne Gjersrud-Stensrud som utviklingsområde i kommuneplanen, og omregulere området med sikte på å restaurere naturen.
4. Gjennomføre en planvask som sikrer at natur og grøntområder ikke bygges ned med utgangspunkt i gamle reguleringsplaner, og som sikrer tilgjengelige arealer for naturrestaurering i byggesonen.
5. Markagrensen ligger fast, også for idrettsanlegg.

4.2 Oslomarka

Marka er noe av det som gjør Oslo til Oslo. Ikke bare danner skogene rundt byen rekreasjonsområder for over en million mennesker, de er også viktige arenaer for ivaretagelse av biologisk mangfold, på tross av mange år med intensivt skogbruk. Vårt mål er å gjøre Oslomarka til et pionérområde for storskala naturrestaurering.

Oslo MDG vil:

1. Lage en samlet plan for helhetlig vern og restaurering av naturen i Oslomarka, i tråd med målene i Naturavtalen.
2. **Alt 1: Planarbeidet skal undersøke hvilken regulering og organisering som best kan gjøre marka til et pionérområde for storskala naturrestaurering, og nasjonalpark i Nordmarka skal utredes som et alternativ.**
Alt 2: ... og jobbe for opprettelse av nasjonalpark i Nordmarka.
3. Umiddelbart øke tempoet i arbeidet med naturrestaurering i Marka.
4. Sikre sammenhengende landskapsøkologiske korridorer gjennom hensynssone for naturmiljø i kommuneplanens arealdel.
5. Jobbe for å opprette naturreservater i områdene Svartkulp-Breisjøen og Heikampen.

- 538 6. Si opp avtalen om Regionkontor landbruk, og flytte ansvarsområdene inn
539 under Bymiljøetaten for å sikre vekting av natur- og friluftsliv i behandlingen
540 av skogbrukssaker.
- 541 7. Innføre strengere krav til tømmerhogst på privat grunn i Oslo kommune med
542 mål om økt naturmangfold.

543

544 **4.3 Oslofjorden og Oslos vassdrag**

545 Den økologiske tilstanden i Oslofjorden er kritisk, og vi må ta et krafttak for å snu
546 utviklingen. Et stort løft for fjorden innebærer også et stort løft for byens elver og
547 bekker, som i tillegg er svært viktige naturtyper på egen hånd.

548

549 **Oslo MDG vil:**

- 550 1. Åpne flere lukkede elve- og bekkeløp. Vi vil prioritere gjenåpning av
551 Bølerbekken, Frognerelva på Skøyen og Torshovbekken.
- 552 2. Fremme egne reguleringsplaner for gjenåpning av en tredjedel av byens
553 lukkede bekker og elvestrekninger.
- 554 3. Oppdatere styringsdokumentet for gjenåpning av elver og bekker i Oslo for å
555 sørge for en tydeligere prioritering og koordinering.
- 556 4. Utarbeide en samlet verneplan for alle ti elvedalene i Oslo, som også sikrer
557 kantvegetasjonen.
- 558 5. Ikke tillate bygging i de byggefrie beltene på 20 meter langs hovedvassdrag
559 og 12 meter langs sidevassdrag.
- 560 6. Åpne Bjølsenfossen i Akerselva for folk, med utbygging av tilgangspunkter
561 for utsikt og rekreasjon.
- 562 7. Opprette et avrenningsbudsjett for næringsalter og mikroplast etter modell
563 fra Klimabudsjettet, med mål, reduksjonsbaner og tiltak.
- 564 8. Etablere et naturrestaureringsfond for Oslofjorden, blant annet finansiert av
565 vannkraftinntekter. Fondet skal finansiere restaurering av marine habitater,
566 elver, bekker og vegetasjon langs disse, samt opprydding av marin forsøpling.
- 567 9. Etablere en kommunal undervanngartner med ansvar for en offensiv satsing
568 på restaurering av grunne områder, ålegressenger og andre viktige marine
569 naturtyper.
- 570 10. Innlemme havbruk i kommunens satsing på urbant landbruk, gjennom
571 etablering av marine nyttehager som både produserer mat og renses fjorden.
- 572 11. Begrense havneutbyggingen på Kongshavn og Sjursøya, og aktivt bidra til
573 utredning av storhavn med tilkobling til bane lenger ut i Oslofjorden.
- 574 12. Følge opp forvaltningsplanen for Østensjøvannet blant annet ved å sette av
575 mer midler til skjøtsel, bekjempe fremmede arter, begrense utbygginger i
576 området rundt Østensjøområdet miljøpark, og bygge nytt våtmarkssenter.

577

578

579 4.4 Mer natur i byen

580 Naturen utenfor døra er helt avgjørende for helse og trivsel, men også for
581 klimatilpassning. Det grønne og det blå i byggesonen fungerer som buffere mot
582 hetebølger og overvann, som vi vet det kommer mer av fremover.

583

584 Oslo MDG vil:

- 585 1. Erstatte mer asfalt med grønn infrastruktur som øker biologisk mangfold,
586 bedrer overvannshåndtering og gir en triveligere by, blant annet ved å bruke
587 gateoppgraderinger til å etablere mer grøntstruktur, og sørge for mer grønt i
588 nye boligprosjekter gjennom rekkefølgekrav og grunneierbidrag.
- 589 2. Gjennomføre et natur-reetableringsprosjekt på Smalvoll ved Alnaelva som
590 kobler sammen våtmarksområdet og Smalvollskogen i et sammenhengende
591 naturbelte.
- 592 3. Lage ny reguleringsplan for Sjølyst, og igangsette arbeidet med å reetablere
593 våtmarksområde i Hoffselvas utløp.
- 594 4. Lage en tiltaksplan for reduksjon av lysforurensning.
- 595 5. **Alt 1: Sørge for at vegetasjon, jord og biologisk mangfold i småhusområdene**
596 **bevares, og ikke forsvinner gjennom fortetting.**
597 **Alt 2: Småhusområder med stort biologisk mangfold bør få enda sterkere vern**
598 **mot utbygging og fortetting, mens områder med mindre biologisk mangfold i**
599 **større grad kan fortettes.**
- 600 6. Utvide sonen for søknadsplikt ved felling av trær over 90 cm i omkrets til å
601 gjelde hele byggesonen.
- 602 7. Styrke oppfølgingen av kommunens handlingsplan for biologisk mangfold, og
603 sørge for økt finansiering.
- 604 8. Sørge for at areal som er regulert til grønt- eller friområde, men ikke brukes til
605 dette formålet i dag, opparbeides til det.
- 606 9. Styrke det biologiske mangfoldet i Oslos parker og grøntområder ved å
607 etablere flere blomsterenger, og la det vokse mer fritt.

608

609

610 4.5 Friluftsliv for alle

611 Vi ønsker å legge til rette for et rikt og variert friluftsliv, hvor alle kan delta. For å få til
612 det trenger vi å fjerne barrierer, tilgjengeliggjøre arealer, bidra med infrastruktur og
613 sikre forutsigbare rammevilkår for aktørene.

614

615 Oslo MDG vil:

- 616 1. Utarbeide en helhetlig, tverrsektoriell plan for friluftslivsaktivitet og
617 opplæring i samarbeid med frivilligheten.
- 618 2. Gjennomgå kommunens støtteordninger for friluftslivs- og
619 naturvernorganisasjoner, med mål om å sikre stabilt høy støtte og
620 forutsigbare rammevilkår.
- 621 3. Kjøpe opp private hytter i marka og langs fjorden som kan tilgjengeliggjøres
622 for befolkningen som utleiehytter eller andre formål som fremmer friluftsliv.
- 623 4. Gjøre flere friluftsområder universelt utformede, og sette av større deler av
624 utfartsparkeringene til HC-parkering. Kartlegge og tilgjengeliggjøre
625 informasjon om tilrettelagte turstier og badeplasser.
- 626 5. Legge bedre til rette for bading ved flere av vannene i Marka.
- 627 6. Styrke strandsoneprojektet og fjerne ulovligheter i strandsonen.
- 628 7. Etablere flere bålplasser og fellesgriller i parker og grøntområder.
- 629 8. At alle barn i Oslo skal ha en akebakke og en skøytebane i gangavstand om
630 vinteren. Vi vil sørge for midler til vinterdrift av isbaner, og åpne for å
631 midlertidig omdisponere gateareal til friluftsmål vinterstid.
- 632 9. Etablere flere offentlig tilgjengelige vannfontener, og bygge flere lett
633 tilgjengelige toaletter i parker, på øyene, og ved badeplasser og
634 friluftsområder.
- 635 10. Forby bruk av engangsgriller på øyene, og jobbe for et generelt forbud.
- 636 11. Jobbe for å etablere en grønn Ring 2.5, som kobler sammen øst og vest i et
637 sammenhengende turveinett. For å oppnå dette ønsker vi å utrede tre grep:
638 Ny turvei gjennom øvre del av Torshovdalen, ny sykkeltrasé langs
639 Gjøvikbanen mellom Tøyen stasjon og Grenseveien for å sette av turstien
640 langs Ola Narr til gående og hundepark, og ny kobling mellom Kampen park,
641 Tøyenparken og Tiedemannsparken via Tøyen Trafo.
- 642 12. Sette av midler til informasjon om og tilrettelegging av fiskevann i marka, slik
643 at fiske tilgjengeliggjøres for barn og unge mens det er fiskeforbud i
644 Oslofjorden.
- 645 13. Jobbe for flere badstuanlegg flere steder i Oslo. Vi vil legge vekt på ideelle
646 aktører, allmenn tilgang og et rimelig tilbud, samt stille krav om minimal
647 påvirkning på viktige naturtyper.

648

649 **4.6 Dyrever**

650 Oslo skal være en by som beskytter dyr mot lidelse og fremmer respekt for alle
651 levende vesener. Vi har et stort ansvar for å sikre gode liv for alle livsformer, ikke
652 minst de som lever på våre premisser.

653

654 **Oslo MDG vil:**

- 655 1. Styrke og utvide støtteordningen for dyrevelferd og dyrever.
- 656 2. Følge opp og forsterke handlingsplanen for dyrevelferd.
- 657 3. Beskytte både mennesker og dyr mot fare, stress og skade, ved å utvide det
658 lokale forbudet mot privat oppskytning av fyrverkeri og jobbe opp mot staten
659 for et generelt forbud.
- 660 4. Jobbe opp mot statlige myndigheter for å styrke tilsyn og kontroll med
661 dyrehold, samt å styrke Dyrepolitiets arbeid.
- 662 5. Gi tilskudd til private og ideelle klinikker som tilbyr rimelig eller gratis
663 veterinærtilbud for lavinntektsgrupper.
- 664 6. Stille krav til god dyrevelferd ved kommunens innkjøp, for eksempel gjennom
665 dyrevernsmerking.

666 5. Grønn transport

667 5.1 Trygge, lavtrafikkerte nabolagsgater

668 For at vi skal få til en byutvikling på gående, syklende og kollektivreisendes
669 premisser, trengs det færre biler og mindre biltrafikk. MDG vil fremover se mer
670 overordna og strukturelt på organiseringen av gatenettet vårt, for å fremme
671 lavtrafikkerte gater som er bedre for barna, bylivet og klimaet.

672

673 Oslo MDG vil:

- 674 1. Utarbeide en plan for gatehierarkiet i Oslo. Planen skal fjerne
675 gjennomgangstrafikk fra nabolag og oppnå trafikkreduksjon i hele byen, og
676 være utgangspunktet for en stor satsing på opparbeidelse av gode,
677 lavtrafikkerte nabolagsgater.
- 678 2. Etablere en ordning der det blir enklere for beboere å søke om å stenge gata
679 si for gjennomkjøring eller innføre mindre bylivstiltak.
- 680 3. Gjennomføre en stor satsing på etablering av fartshumper, innsnevring av
681 veier, utvidelse av fortau og reduserte fartsgrenser, med mål om at det
682 gjennomføres 150 slike tiltak hvert år, samtidig som vi utvider arbeidet til
683 også å gjøre mer strukturelle og systematiske grep.
- 684 4. Etablere en egen restriksjonssone i indre by med strengere restriksjoner for
685 hvilke kjøretøy som kan kjøre der, med krav om f.eks. direkte sikt, lengde- og
686 vektbegrensninger, nullutslipp, støynivå og samorganisert varelevering.
687 Sonen må ha fritak for HC-kort og rullestoltilpasset transport.
- 688 5. Ta i bruk kameraløsninger, gateutforming og fysiske hindre for å regulere
689 biltrafikk, håndheve skilting og bedre fremkommeligheten til
690 utrykningskjøretøy, kollektivtrafikk og gående og syklende.
- 691 6. Sørg for at store oppgraderinger, f.eks. av trikkeinfrastruktur og vann- og
692 avløp, blir gjennomført som helhetlige gateoppgraderinger i tråd med
693 overordnede planer og fremtidige behov.
- 694 7. Jobbe for å senke farten på gatenettet, med 30 km/t som standard
695 fartsgrense, teste ut fartsgrense på 20 km/t i nabolagsgater og jobbe for å
696 kunne innføre automatisk geografisk fartsbegrensning.
- 697 8. Åpne for automatisk bøtelegging av kjøretøy som overskrider støygrensene.
- 698 9. Utvide hjertesone-satsningen til å omfatte alle skoler i Oslo, og fokusere
699 innsatsen på flere fysiske trafikksikkerhetstiltak rundt skolene.

700 **5.2 En bedre by for gående**

701 Den vanligste reisen i Oslo tas med beina. Det er bra for både bylivet, folkehelse og
702 miljøet. Det viktigste vi kan gjøre for å få flere til å gå er å gjøre gåturen mer
703 interessant og tilgjengelig, med grønnere omgivelser av god kvalitet. Derfor vil vi
704 sette i gang en ny gatetunrevolusjon der vi omprioriterer plass fra bil til fotgjengere,
705 lek og aktivitet i nabolagsgatene våre.

706

707 **Oslo MDG vil:**

- 708 1. I påvente og i oppfølging av vår nye plan for gatehierarkiet igangsette en ny
709 gatetunsatsning hvor vi bygger om minst 10 lokale nabolagsgater til grønne,
710 gange- og oppholdsprioriterte gater hvert år.
- 711 2. Etablere en egen skolegatesatsning som en del av hjertesonearbeidet, og
712 opparbeide flere skolegater over hele byen for å utvide trange skolegårder ut
713 i gata og gi en trygg, bilfri adkomst til skolen for barna.
- 714 3. Kontinuerlig arbeide med å redusere trafikk, senke fart, redusere
715 krysningsavstander og få flere krysningspunkter, og generelt skape en mer
716 bymessig gateutforming på byens mest trafikkerte veier.
- 717 4. Få fart på gjennomføringen av gatebruksplanen for sentrum, med nye
718 gågater og sykkelgater med brede fortau og grønne kvaliteter.
- 719 5. Etablere flere grønne bylivsgater i påvente av permanent oppgradering, etter
720 modell av gata Grønland og bylivsgata på nedre Grünerløkka.
- 721 6. Stille krav til høyere bygulvskvalitet med alternativer til asfalt, slik som
722 brostein, teglstein og gatestein, i den tette byen og ved lokale
723 nabolagssentre i ytre by.
- 724 7. Bygge flere opphøyde kryss og gjennomgående fortau, og gjøre
725 gjennomgående fortau til standardløsning langs hovedgater med
726 lavtrafikkerte sidegater.
- 727 8. Oppruste, skilte og bygge nye snarveier for å redusere gangavstand, med
728 særlig fokus på ytre by, og fokusere på bedre belysning og andre tiltak for å
729 bedre trygghetsfølelsen og fremkommelighet når det er mørkt ute.
- 730 **9. Alt. 1: Jobbe for et forbud mot bruk av elsparkesykler på fortau innenfor Ring 3**
731 **Alt. 2: Jobbe for et generelt forbud mot bruk av elsparkesykler på fortau.**
- 732 10. Forby selvkjørende vareleveringsroboter å etablere seg i Oslo.
- 733 11. Øke vinterdriftsinnsatsen på fortau, med fokus på å forhindre hålke og knuse
734 is.

735

736

737 5.3 En trygg sykkelby

738 MDG satte fart på Oslos sykkelsatsning, noe som har ført til at sykkeltrafikken har
739 økt med 82 % siden 2015. Men å bygge ut et sammenhengende sykkelveinett krever
740 fortsatt tydelig prioritering og vilje til å ta nødvendige strukturelle grep i hvordan vi
741 planlegger byen vår. Det er derfor på tide å ta nye, aktive grep for å sørge for å
742 utvikle satsningen videre i en ambisiøs retning.

743

744 **Oslo MDG vil:**

- 745 1. Alltid prioritere gående, syklende, kollektivtransport og byliv fremfor biltrafikk
746 og privatbilparkering.
- 747 2. Revidere Plan for sykkelveinettet med mål om økt utbyggingstempo og
748 ambisjonsnivå.
- 749 3. Betydelig styrke kommunens kapasitet til å planlegge og gjennomføre
750 sykkeltilrettelegging og oppgradering av nabolagsgater.
- 751 4. **Alt 1: Ha et årlig måltall på 30 oppgraderte gater og kryss for syklende.**
- 752 5. **Alt 2: Ha et årlig måltall på 50 oppgraderte gater og kryss for syklende.**
- 753 6. **Alt 3: Etablere eller oppgradere 60 km sykkeltilrettelegging innen 2031.**
- 754 7. Jobbe videre med utvikling av bedre sykkelløsninger, særlig når det kommer
755 til sykling i blandet trafikk og flere trygge kryssløsninger.
- 756 8. Bygge flere sykkelprioriterte gater og sykkelgater, og jobbe for nasjonal
757 standardisering av utforming.
- 758 9. Forkjørregulere gater som fungerer som viktige hovedsykkeltraséer for
759 syklende, slik som Torggata og Rådhusgata.
- 760 10. Fjerne unødvendige signalanlegg, og tillate sykling til høyre på rødt og rett
761 frem i T-kryss der det er mulig.
- 762 11. Gjeninnføre tilskuddsordningen for sykkelparkering i borettslag og sameier.
- 763 12. Styrke tilbudet med pop-up sykkelverksted og innrette tilbudet bedre mot
764 deler av byen med liten tilgang på sykkelverksteder.
- 765 13. Gjeninnføre satsing på grønne jobbreiser og tilby elsykkel-leasing til
766 kommunens ansatte.
- 767 14. Etablere støtteordning for kjøp av lastesykkel for privatpersoner.
- 768 15. **Alt. 1: Forby utleie av elsparkesykler på offentlig grunn.**
- 769 **Alt. 2: Halvere antallet elsparkesykler og sikre en jevnere fordeling i hele byen.**
- 770 **Alt. 3. Beholde antallet elsparkesykler på omtrent dagens nivå**
- 771 16. Etablere flere dedikerte p-plasser for elsparkesykler, og stille strengere krav til
772 parkering.
- 773 17. Gi Ruter ansvar for organiseringen av elsparkesykkeltilbudet og samle
774 tjenesten i Ruter-appen.
- 775 18. Fortsatt ha nattestenging av elsparkesyklene.
- 776

777 **5.4 Bedre bygater, ikke større veier**

778 Heller enn å bygge store, kapasitetsøkende veiprojekter, vil vi oppgradere de større
779 veiene i byen til grønne og trivelige bygater, og legge til rette for at reiser i størst
780 mulig grad skjer til fots, med sykkel eller kollektivtransport.

781

782 **Oslo MDG vil:**

- 783 1. Gå imot nye byutviklingsprosjekter som vil bli bilavhengige.
- 784 2. Gå imot alle nye kapasitetsøkende motorveiprojekter, slik som
785 Fossumdiagonalen, E6 Oslo Øst og utvidelser av E18 Vestkorridoren.
- 786 3. Skrote planene for Røtunnelen og heller fokusere på å gjennomføre
787 trafikkreduserende tiltak for å bedre trafikksikkerheten og bomiljøet.
- 788 4. Oppgradere Trondheimsveien gjennom Groruddalen til en bygate og jobbe
789 for at flere store, tungt trafikkerte veier gjøres om til grønne bygater med lav
790 fart og god tilrettelegging for gange, sykkel og kollektivtransport.
- 791 5. Rive Nylandsbrua på Grønland, og sørge for ombygging av Schweigaards
792 gate og de trafikkerte gatene rundt Sundtkvartalet.
- 793 6. Øke bompengene og ha trafikkreduksjon som styrende mål for bomringen.
- 794 7. Teste ut veipricing som alternativ til bompenger.
- 795 8. Gradvis trappe ned elbilfordelene, og heller prioritere satsing på
796 kollektivtransport, sykkel og bildeling.
- 797 **9. Alt. 1: Regulere selvkjørende kjøretøy strengt, og kun tillate dem som del av det**
798 **offentlige kollektivtilbudet, for å sikre at de ikke undergraver målet om**
799 **trafikkreduksjon, nullvisjonen, folkehelse og menneskevennlig byutvikling.**
- 800 **Alt. 2: Ikke tillate selvkjørende kjøretøyer på vei, inkludert i kollektivtransporten.**
- 801 10. Jobbe for å etablere omlastningsterminaler for samorganisering av
802 varelevering.
- 803 11. Innføre et nullvekstmål for næringstransport i Oslo.
- 804 12. Strengt regulere og håndheve tidssoner for varelevering, og søke staten om
805 hjemmel til å stille lokale krav om utslipp og samlasting i løyver for varebil.

806 5.5 Bedre og billigere kollektivtransport

807 Et billig og attraktivt kollektivtilbud er avgjørende for å redusere biltrafikk, utslipp og
808 gi alle reell frihet til å bevege seg i byen. Derfor vil vi kutte kollektivprisene, satse på
809 flere avganger og bygge ut flere store kollektivprosjekter i årene som kommer.

810 Oslo MDG vil:

- 811 1. Få på plass tusenvis av nye ukentlige avganger i kollektivtransporten, med
812 mål om maks fem minutters ventetid i alle sentrale områder i rushtiden.
- 813 2. Redusere prisen på månedskort til 499 kroner i samarbeid med staten.
- 814 3. **Alt. 1: Gjeninnføre Reis-rabatten på inntil 50 prosent.**
815 **Alt. 2: Redusere prisen på enkeltbilletter med 50 prosent.**
- 816 4. Gi et reelt kollektivløft i ytre by, med særlig vekt på tverrgående forbindelser i
817 Groruddalen og områder i vekst, og prioritere kollektivprosjekter i Oslo øst i
818 forhandlingene om Oslopakke 3.
- 819 5. Bygge trikk i Trondheimsveien til Bjerke, trikk på Ring 2, samt trikk gjennom
820 Hovinbyen, og knytte det til nytt knutepunkt på Bryn.
- 821 6. Starte planlegging av t-baneutvidelser, særlig mot Ahus/Lørenskog, og på
822 sikt bygge ny sentrumstunnel.
- 823 7. Sette mål om minst 85 % grønne reiser totalt i løpet av bystyreperioden.
- 824 8. Gjennomføre et fremkommelighetsløft for kollektivtrafikken gjennom
825 signalprioritering, kamerateknologi, trafikkregulering og mindre gateparkering.
- 826 9. Styre Ruter etter mål om trafikkreduksjon og bedre folkehelse.
- 827 10. Jobbe for flere togforbindelser til København og Stockholm, særlig nattog.
- 828 11. Integrere tilbud som leasing av elsykkel, bysykkel, mikromobilitet, bildeling,
829 samkjøring og bestillingstransport direkte i Ruter sin app og billetter.
- 830 12. Gi offentlige tilskudd til kollektivtilbud som bysykkel, bildeling, samkjøring og
831 bestillingstransport der det kan gi et attraktivt og kostnadseffektivt
832 transporttilbud som gjør det mer attraktivt å ikke eie egen bil.
- 833 13. Etablere en bedriftssatsing for å få flere til å reise kollektivt, sykle eller gå til
834 jobb, inkludert støtte til leasing av elsykler, månedskort og fotgjenger-bonus.
- 835 14. Styrke og utvide aldersvennlig transport med rosa busser til alle bydeler.
- 836 15. Jobbe opp mot staten for bedre ressursbruk og samordning av
837 tilbringertjenester, for eksempel ved å integrere pasienttransport i «Hent».
- 838

839 **5.6 Flere bildelingsbiler**

840 Hver bildelingsbil erstatter 10-15 privatbiler. Slik spares både ressurser, utslipp og
841 areal i byen. Derfor vil vi gjøre det enklere og billigere for flere å bytte ut privatbilen
842 med bildeling.

843

844 **Oslo MDG vil:**

- 845 1. Legge fram en helhetlig tiltakspakke for å gjøre Oslo til Europas ledende
846 bildelingsby, med et mål om minst 10.000 bildelingsbiler innen 2030.
- 847 2. Tilby rimeligere parkering og passering i bomringen for elektriske delebiler.
- 848 3. Stille krav om at det etableres dedikerte parkeringsplasser til bildeling i nye
849 større boligprosjekter dersom det skal etableres parkeringsplasser.
- 850 4. Innføre en ordning der borettslag som omdisponerer parkeringsplasser til
851 bildelingsplasser på egen eiendom, mottar opptil 250.000 kroner til fri bruk.
- 852 5. Integrere bildelingstjenester i Ruter-appen, og inkludere to gratis
853 bildelingstimer i månedskortet på kollektivtransport.
- 854 6. Gjennomføre prøveprosjekt med "fri flyt"-bildeling, der folk kan starte og
855 slutte bildelingsturen på alle kommunale p-plasser i et avgrenset område.
- 856 7. At alle kommunale virksomheter skal vurdere om de kan bytte ut bilbruk med
857 bildeling, elsykler eller lastesykler.

858

859 **5.7 Bærekraftig mobilitet for alle**

860 Oslo skal være en by der alle kan bevege seg fritt, trygt og bærekraftig, uavhengig
861 av alder, lommebok og funksjonsevne. Byens mobilitetssystem må være universelt
862 utformet og tilgjengelig for alle, uansett om man går, ruller eller reiser kollektivt.

863

864 **Oslo MDG vil:**

- 865 1. Sikre at Oslos mobilitetssystem er universelt utformet og tilgjengelig i
866 praksis, gjennom bedre tilrettelegging av gater, byrom, kollektivtransport og
867 midlertidige trafikksituasjoner som veiarbeid.
- 868 2. Gjøre det enklere å leve et selvstendig liv med funksjonsnedsettelse, blant
869 annet ved å styrke og videreutvikle ordninger som HC- og TT-kort, og sikre at
870 de er rettferdige, forutsigbare og tilpasset reelle behov.
- 871 3. Sørge for at alle som trenger tilrettelagt transport til arbeid, utdanning, skole
872 og dagtilbud får et trygt, pålitelig og tilstrekkelig tilbud.
- 873 4. Sikre at innføring av soner med kjøretøybegrensninger er inkluderende ved å
874 sikre unntak og tilgjengelighet for personer med funksjonsnedsettelse.
- 875 5. Bidra til bedre tilrettelegging i hverdagen, gjennom løsninger som
876 oppbevaring av hjelpemidler og universell utforming av lade- og
877 parkeringsløsninger.

878 **5.8 Parkeringsplasser**

879 Gateareal er en knapp ressurs i en tett by. MDG ønsker å prioritere mer plass til
880 verdifulle formål som opphold, næringsaktivitet, fortau, sykkeltilrettelegging og
881 klimatilpasning. Parkeringsreduksjon er også et effektivt verktøy for å redusere
882 biltrafikk og bilhold. Samtidig må det sikres plass til de med et særskilt behov, som
883 de med HC-kort eller håndverkere.

884

885 **Oslo MDG vil:**

- 886 1. Ha en parkeringsnorm med et makstak på antall p-plasser for bil, minstetall på
887 sykkelparkering, minstetall på HC-plasser og avsatte plasser til delebiler.
- 888 2. Stille strengere kvalitetskrav til sykkelparkering i parkeringsnormen.
- 889 3. Etablere mer sykkelparkering og kartlegge passende arealer for utbygging av
890 anlegg for underjordisk sykkelparkering i sentrum.
- 891 4. Jobbe for å avgiftsbelegge offentlig rettede p-plasser ved private
892 kjøpesenter.
- 893 5. Innføre beboerparkering i alle bydeler, og la prisene for beboerparkering
894 settes lokalt i bydelene innenfor gitte rammer.
- 895 6. Øke antallet HC-plasser i Oslo og sørge for økt spredning av plassene, særlig
896 i ytre by, og beholde bompengefritaket for HC-kort.
- 897 7. Opprette flere næringsparkeringsplasser i flere deler av byen.
- 898 8. Jobbe for en mulighet til å innføre høyere parkeringsavgift for større kjøretøy.
- 899 9. Styrke Bypatruljen med økt kapasitet, og i større grad bruke håndheving som
900 et strategisk verktøy for å sikre trygghet og fremkommelighet for gående..
- 901 10. Jobbe opp mot staten for å overføre myndighet til å håndheve enklere
902 trafikkforseelser, utover feilparkering, på linje med byer i andre land.

903 6. Oppvekst og utdanning

904 6.1 Barnehager med mer tid til barna

905 For å gi barnehagebarn en best mulig hverdag, med omsorg, trygghet og læring, er
906 det essensielt at de ansatte har nok tid. Derfor vil vi øke bemanningen i Oslos
907 barnehager. Vi mener også det er viktig at barn har barnehageplass i sitt eget
908 nabolag.

909

910 Oslo MDG vil:

- 911 1. Styrke bemanningen i barnehagen, og innføre en egen Oslonorm for
912 bemanning i barnehagene.
- 913 2. Prioritere bygging og drifting av nærbarnehager, og innføre en garanti om at
914 alle skal få tilbud om barnehage i sin egen bydel.
- 915 3. Etablere et tilbud der miljøarbeidere følger opp spesielt utsatte barn og
916 hjelper til i overgangen til skole, etter modell fra bydel Bjerke.
- 917 4. Øke matbudsjettene i barnehager og aktivitetsskolen, for å sikre økt kvalitet
918 og et inkluderende tilbud, med vekt på plantebaserte og kortreiste råvarer.
919

919

920 6.2 Grunnskole og aktivitetsskole

921 Å sikre en skolehverdag der alle opplever mestring, trygghet og utvikling er
922 essensielt for å gi barn og unge en best mulig fremtid. Vi vil ha mindre testing og
923 press, og et større lag rundt elevene. Barn og unge må få mer rom og tid til fri lek,
924 kontakt med naturen og mindre skjerm.

925

926 Oslo MDG vil:

- 927 1. At 1. klasse og AKS skal bestå av fri og variert lek. AKS skal ikke være en
928 utvidelse av skoledagen, men et tilbud for variert lek og sosialt fellesskap.
- 929 2. Sikre høyere voksentetthet, og bygge større lag med bred faglig kompetanse
930 rundt elevene. Det innebærer å ansette flere sosionomer, helsesykepleiere,
931 psykologer, miljøarbeidere og spesialpedagoger i tillegg til lærerressursene.
- 932 3. Redusere skjermbruk på barneskolen og gå helt bort fra egne skjermflater på
933 barneskolen.
- 934 4. Utarbeide en strategi for økt leselyst blant barn og unge.
- 935 5. Styrke elevdemokratiet, og inngå en bindende hovedavtale mellom
936 elevrådene, skoleledelsen og kommunen.
- 937 6. Styrke flerkulturell kompetanse blant lærere og andre ansatte.
- 938 7. Sikre en helhetlig plan for spesialundervisning i Oslo og forbedre tilgangen på
939 tilpasset opplæring og oppfølging, så undervisningen styrkes til barnas beste.
- 940 8. Intensivere arbeidet med universell utforming av undervisningsbygg.

- 941 9. Møte barn og unge i Osloskolen med inkludering og forståelse, i stedet for
942 mistenkeliggjøring, overvåking, adgangskontroller og straff.
943 10. Styrke grøntarealene og prioritere naturmaterialer i skolegårdene.
944 11. Styrke trafikk- og sykkelopplæring slik at byens barn kan ferdes trygt i
945 trafikken.
946 12. Øke ressursene til praktisk-estetiske fag på ungdomsskolen, og innføre
947 urbant landbruk som valgfag.
948 13. Ha gode lærebøker tilgjengelig gjennom hele utdanningsløpet, og sikre at
949 læringsressurser blir tidlig tilgjengelig, som for elever med sansetap.
950 14. Gå imot nedleggelse av skoler.
951 15. Redusere antallet skoletimer i Osloskolen slik at det blir nærmere landssnittet.
952 16. Innføre en ukentlig "naturtime" for å øke nærhet, kunnskap og respekt for
953 naturen.

954

955 **6.3 Videregående og lærlingtiden**

956 På videregående skole legges grunnlaget for ferdigheter og kompetanse til å løse
957 dagens og fremtidas utfordringer, og unge rustes for sin egen fremtid. Dette klarer
958 vi best når vi møter elevene der de er, og tilpasser hverdagen til deres behov.

959

960 **Oslo MDG vil:**

- 961 1. Forskyve skoledagen for ungdomsskole- og videregående for å bedre tilpasse
962 oss elevens døgnrytmer og søvnmønstre.
- 963 2. Pålegge alle videregående skoler å kalle inn til obligatorisk
964 oppfølgingssamtale med helsesykepleier eller rådgiver når en elev når 7 %
965 fravær, og sikre at de har kapasitet til å følge opp elever med høyt fravær.
- 966 **3. Alt. 1: Videreføre dagens karakterbaserte opptak til videregående opplæring.**
967 **Alt. 2: Åpne for en blandingsmodell der noen skoler og linjer kan få andre**
968 **inntaksformer og opptakskrav enn rent karakterbasert opptak.**
969 **Alt. 3: Utrede endringer i inntaksmodell som motvirker oppsamling av elever med**
970 **lavt karaktersnitt, og gir mindre karaktersegregering.**
- 971 4. Opprette en prøveordning med sentral digital helsesykepleier.
- 972 5. Utvide ordningen med 11. grunnskoleår og legge til rette for folkehøyskoleår
973 mellom ungdomsskolen og videregående, etter modell fra Danmark.
- 974 6. Sikre at alle asylsøkere som har påbegynt videregående får fortsette til
975 endelig vedtak, uavhengig av alder.
- 976 7. Ruste opp og utvide VGS-tilbudet for ungdom og unge voksne med
977 utviklingshemming.
- 978 8. At elever skal få jevnliges karaktersatte tilbakemeldinger gjennom skoleåret,
979 sånn at de vet hvordan de ligger an, også før standpunkt/eksamen settes.
- 980 9. Prøve ut nye eksamensformer, blant annet tverrfaglig hjemmeeksamen og
981 mappevurdering.

- 982 10. Styrke samarbeidet mellom skole og næringsliv for å sikre god tilgang på
983 praksisplasser for de som går yrkesfag og oppdatert fagkompetanse.
984 11. Øke kommunens antall læreplasser og heve andelskravet for lærlinger i
985 Oslomodellen fra 10 % til 12 %.
986 12. Utrede muligheten for toårig vg3 på egne yrkesfagsentre for de som ikke får
987 læreplass.
988 13. Utvikle fagutdanninger rettet mot sirkulærøkonomi og grønn omstilling.
989 14. Stille krav om læreplasser i offentlige anbud.
990 15. Øke antall plasser til yrkesfag i Oslo, særlig på linjene med størst søkertall.
991

992 6.4 Studentpolitikk

993 Oslo er Norges største studentby . Studentene trenger rimelige steder å bo, et
994 attraktivt kultur- og idrettstilbud og gode velferdstilbud i hverdagen.
995

996 Oslo MDG vil:

- 997 1. Prioritere studentidretten foran bedriftsidretten i tildelingen av halltid i de
998 kommunale idrettshallene.
999 2. Satse på flere sommerjobber og praksisplasser i kommunens virksomheter.
1000 3. Gjennomføre et løft for studenters psykiske helse, ved å støtte flere
1001 møteplasser og gi studentfrivilligheten mer i driftsmidler og prosjektmidler,
1002 blant annet for å motvirke ensomhet.
1003

1004 6.5 Voksenopplæring

1005 Et stort hinder for arbeidsdeltakelse er manglende muligheter til å ta, og fullføre
1006 utdanning. Vi vil legge til rette for at flere skal kunne gå på voksenopplæring, og at
1007 voksenopplæringen utvides til å nå grupper som faller utenfor.
1008

1009 Oslo MDG vil:

- 1010 1. Gi voksenopplæringstilbud til alle som ønsker å fullføre grunnskole- eller
1011 videregående opplæring og tilrettelegge for de som trenger det.
1012 2. Sikre grunnleggende opplæring i kjønns- og seksualitetsmangfold og
1013 helsetilbud i introduksjonsprogrammet og på voksenopplæringen.
1014 3. Ha flere yrkesfaglige plasser i voksenopplæringen.

1015 7. Sosiale tjenester

1016 7.1 Bekjempe familiefattigdom og dårlige levevilkår

1017 Å vokse opp i fattigdom har store konsekvenser for barn, og det kan følge en resten
1018 av livet. Derfor er det uakseptabelt at 15.000 barn vokser opp i fattigdom i Oslo. Det
1019 trengs en betydelig og målrettet innsats på å løfte disse barna ut av fattigdom.

1020

1021 Oslo MDG vil:

- 1022 1. Sørge for en betydelig oppjustering av barnetillegget i sosialhjelpen.
- 1023 2. Ha forsøk med mat og varme-garanti til byens innbyggere, der NAV gir mer
1024 langsiktig støtte for å unngå akutt nød, for eksempel for tre måneder.
- 1025 3. Jobbe for at midlertidige og behovsprøvde særordninger oftere kan gis
1026 automatisk eller ved forenklet søknad.
- 1027 4. At Oslos budsjett skal inneholde en analyse av effekten på privatøkonomien
1028 til barnefamilier med lav inntekt. Dersom budsjettet gir negativ nettoeffekt
1029 for lavinntektsfamilier, skal det foreslås kompenserende tiltak.
- 1030 5. Gjeninnføre tilbud om 1-2 ukers feriekoloni for barn i Oslo, der familier med
1031 dårlig råd kan få dekket oppholdet av kommunen.
- 1032 6. Sikre at barnefamilier i kommunale boliger får stabile leieforhold, uten
1033 unødvendig flytting mellom forskjellige kommunale boliger.

1034

1035 7.2 Tryggere økonomi for lavinntektstyper

1036 Alle fortjener verdige liv, uavhengig av bosituasjon og arbeids- eller funksjonsevne.
1037 Derfor vil vi øke kjøpekraften til de som har minst, og gjøre hverdagen enklere for de
1038 som er avhengig av kommunal bolig eller støtte i hverdagen.

1039

1040 Oslo MDG vil:

- 1041 1. **Alt. 1: Gå bort fra bruk av gjengs leie for kommunal bolig, og heller benytte årlig**
1042 **indeksjustering av leieprisen.**
- 1043 **Alt. 2: Stryke punktet.**
- 1044 2. Styrke lavterskeltilbud for familier i en utsatt livssituasjon, som Oslohjelpa.
- 1045 3. Sørge for at uføre får samme rabatter som studenter eller pensjonister.
- 1046 4. Sikre at alle som mottar offentlig støtte skal godta ledsagerbevis og at uføre,
1047 utviklingshemmede og personer med støttekontakt eller BPA får
1048 ledsagerbevis automatisk og uten legeerklæring.
- 1049 5. Følge CRPD og fjerne øvre aldersgrenser på likestillingstjenester.
- 1050 6. Bygge flere kommunale boliger med variasjon i boform, spredt over hele Oslo.
- 1051 7. At folk i utleiebolig med tilvisningsavtale får rett til kommunal bostøtte.

1052

1053 **7.3 Et barnevern som bygger tillit**

1054 For barn i en utsatt situasjon kan barnevernet være redningen. Likevel er mange
1055 skeptiske til eller redde for barnevernet. I tillegg opplever mange ansatte stress og
1056 uro i arbeidet. Barnevernet må tilføres ressursene de trenger for å lykkes med
1057 tillitsskapende og oppsøkende arbeid, slik at det oppleves trygt og omsorgsfullt.

1058

1059 **Oslo MDG vil:**

1060 **1. Alt 1: Flytte ansvaret for barnevernet fra bydelene til kommunen sentralt, og**
1061 **jobbe for økt og forutsigbar statlig finansiering.**

1062 **Alt 2. Flytte ansvaret for barnevernet til staten.**

1063 2. Ansette egne minoritetskontakter som har ansvar for dialog med
1064 minoritetsmiljøer der det kan være skepsis til barnevernets arbeid.

1065 3. Fase ut kjøp fra private tjenesteleverandører på fosterhjemsfeltet.

1066 4. Øke rekrutteringen til mangfoldige foster- og beredskapshjem.

1067

1068 **7.4 Kriminalitet, straff og soning**

1069 Det viktigste vi kan gjøre for å redusere kriminalitet, er å bekjempe fattigdom og
1070 utenforskap. Samtidig må vi styrke det målrettede arbeidet mot de få som begår
1071 gjentatt kriminalitet. Alle osloborgere som soner eller venter i soningskø skal ha rett
1072 på verdige liv og tilgang på tjenester for rehabilitering og ivaretagelse av familieliv.

1073

1074 **Oslo MDG vil:**

1075 1. Styrke SaLTos forebyggende arbeid og samarbeidet mellom politi, skole,
1076 barneverntjeneste og andre aktører.

1077 2. Jobbe for et ekte nærpolti som kjenner byens nabolag og er fysisk til stede i
1078 øyehøyde, fra hesteryggen, til fots eller på sykkel.

1079 3. Styrke satsingen på en-til-en oppfølging av unge som står i fare for å begå
1080 kriminelle handlinger.

1081 4. Sikre ressurser til lokale rettshjelpstiltak og at frivillige og ideelle tjenester blir
1082 mindre avhengig av prosjektstøtte.

1083 5. Forbedre skadeforebyggende arbeid med økt kompetanse for å motvirke
1084 utagering, selvskading, selvmedisinering og høy risiko for overdose.

1085 6. Sikre ettervern og friomsorg ressurser til stabil drift, og støtte frivilligheten
1086 for å sikre et mangfold av rehabiliteringstilbud til personer som nylig er løslatt.

1087 7. Støtte tiltak for å styrke familielivet og forhindre isolasjon både for innsatte
1088 og deres barn, slik som Mamma fra innsiden.

1089 8. Jobbe for å utvikle Botsen på en måte som kommer fellesskapet til gode og
1090 aktiviserer og åpner opp området for allmennheten.

1091 9. Arbeide opp mot nasjonale myndigheter for å sikre bedre soningsforhold;
1092 særlig for kvinner, kjønnsminoriteter og unge.

1093

1094

8. Kultur, idrett og frivillighet

1095

1096

8.1 Fritidstilbud til barn og unge

1097

Gode fritidstilbud gir barn og unge muligheten til å bruke tida si på det de liker aller best, og er verdifullt i seg selv. I tillegg er det noe av det viktigste vi kan gjøre for å bekjempe effektene av fattigdom og utenforskap.

1098

1099

1100

1101

Oslo MDG vil:

1102

1. Sikre finansiering av flere ungdomsklubber og lavterskel væresteder for barn og ungdom i hele byen, og som holder åpent og er gratis hele uken, med trygg tilstedeværelse av voksne.

1103

1104

1105

2. Satse på inkluderende idrettsaktiviteter og tilbud som digitale fritidsklubber.

1106

1107

3. Legge til rette for en satsing på inkluderende møteplasser for unge voksne som har falt ut av skole og arbeidslivet.

1108

1109

4. Øke bruken av sosialagenter.
5. Innføre prisdifferensiering for å gjøre kulturskolen tilgjengelig for flere familier.

1110

1111

1112

8.2 Frivilligheten

1113

Mange i byen vår engasjerer seg for fellesskapets beste, og gjør en viktig jobb for å skape fellesskap, særlig for de som står i fare for å falle utenfor samfunnet. Vi vil legge bedre til rette for frivilligheten slik at organisasjonene kan jobbe enda mer med inkludering og nedbygging av barrierer for deltakelse.

1114

1115

1116

1117

1118

Oslo MDG vil:

1119

1. Sørge for at tilskuddsmidler til frivillige organisasjoner skal kunne gå til driftsstøtte og ikke bare til prosjektmidler.

1120

1121

2. Etablere kommunal refusjonsordning for tilsyn og renhold, slik at flere kommunale lokaler kan lånes ut til organisasjoner uten gebyr.

1122

1123

3. Gi forutsigbar støtte til frivillighet – sikre driften til frivilligsentraler, møteplasser og brukerstyrte tjenester så disse kan bestå og videreutvikles.

1124

1125

1126 **8.3 Variert og fri kunst og kultur**

1127 Vi ønsker å legge til rette for et fritt og rikt kulturliv der et bredt mangfold får
1128 uttrykke seg. Da er det avgjørende at kunst- og kulturaktører har tilgjengelige steder
1129 å være som passer til formålet, hvor kostnadene er mulig å håndtere.

1130

1131 **Oslo MDG vil:**

- 1132 1. Arbeide for flere produksjonslokaler, atelierer og kunstnerboliger, og bruke
1133 midlertidig ledige offentlige bygg til blant annet atelierer.
- 1134 2. Gjenopprette tilstrekkelig driftstilskudd til Oslo Nye Teater.
- 1135 3. Stoppe salget av Gamle Munch og sikre bygget som permanent kulturhus for
1136 østkanten.
- 1137 4. Gjøre tomme kommunale lokaler tilgjengelig for kor, korps, orkestre og
1138 kulturtilbud.
- 1139 5. Etablere lokale flerbrukshus med kulturtilbud, bibliotek, ungdomsaktiviteter
1140 og gratis møtelokaler.
- 1141 6. Samarbeide med staten om lokaler for Nationalteatret og Oslo
1142 Filharmoniske Orkester.
- 1143 7. Øke støtten til Oslo Filmfond for å beholde filmproduksjon i Oslo.
- 1144 8. Prioritere nålevende kunstnere ved kunstinnkjøp.
- 1145 9. Sikre at kunstnere som driver med tradisjonshåndverk kan etablere seg og
1146 lære håndverk videre, for eksempel i samarbeid med kulturskolen.
- 1147 10. Kreve kunstnerisk utsmykning i reguleringsplaner.
- 1148 11. Legge til rette for minst 100 nye gatekunstprosjekter, blant annet ved å
1149 tilrettelegge vegger, underganger og andre egnede arealer for gatekunst.
- 1150 12. Etablere en ordning med små gatekunstprosjekt, der målet er å få små
1151 kunstverk på for eksempel EI-skap, søppelkasser og tilsvarende.
- 1152 13. Gjøre det enklere å få tillatelse til bruk av Oslos gater til kulturutøvelse.

1153

1154 **8.4 Folkebibliotek**

1155 Nærbiblioteket er en hjørnestein i lokalmiljøet. Vi ønsker åpne og brede
1156 folkebibliotek som fremmer leselyst og kunnskap, og samtidig fyller flere roller som
1157 møteplass, arbeidssted, delingssentral og aktivitetshus.

1158

1159 **Oslo MDG vil:**

- 1160 1. Styrke bydelsbibliotekene og skolebibliotekene, realisere nytt bydelsbibliotek
1161 for St.Hanshaugen på Adamstuen og i Hovinbyen, og utrede behov for
1162 etablering av flere bydelsbibliotek.
- 1163 2. Åpne flere minibibliotek, som på sykehus, sykehjem og omsorgsboligbygg.
- 1164 3. Utvide ordningen med meråpne bibliotek, særlig i levekårsutsatte områder.

- 1165 4. Utvide bibliotekstilbudet for barn og unge, slik som Biblo på Tøyen og
1166 Holmlia, til flere deler av byen.
1167 5. Styrke og videreutvikle Deichmans satsing på bærekraft og delingskultur,
1168 blant annet ved å inkludere flere typer utlån og kurs for reparasjon
1169 6. Utvide verktøyutlånsordningen til flere biblioteker og jobbe for at
1170 bibliotekene kan fungere som lokalt utlånssteder til for eksempel lastesykler,
1171 instrumenter eller spillkonsoller.
1172

1173 8.5 Idrettstilbud til barn og unge

1174 Idretten skal være en arena for alle barn og unge som ønsker å delta. Derfor ønsker
1175 MDG å arbeide for å bryte ned økonomiske og sosiale barrierer. Vi vil fokusere på å
1176 gi rom til bredde, aktører som fremmer inkludering, og satse mer på tilrettelegging
1177 for egenorganisert aktivitet.

1178

1179 Oslo MDG vil:

- 1180 1. Etablere egne gratis aktivitetssentre for egenorganisert fysisk aktivitet for
1181 barn og ungdom, etter modell fra FYSAK i Bergen.
1182 2. Styrke Nabolagsklubb-ordningen, og sørge for at også klubber som fokuserer
1183 på inkludering og aktivitet fremfor toppidrett og konkurranse kan inkluderes.
1184 3. Støtte oppunder inkluderingsprosjekter i regi av idrettslagene.
1185 4. Gi ekstra støtte til idrettsklubber i levekårsutsatte områder.
1186 5. Bruke UngJobb-programmet til å utdanne og gi arbeid til ungdom i idretten .
1187 6. Sikre en permanent Tøyen Arena som gjør at Tøyen Sportsklubb kan
1188 opprettholde sin unike driftsform.
1189 7. Sikre bedre åpningstider på Oslos bad og redusere prisene.
1190 8. Starte et pilotprosjekt for organisert fellestransport til trening og kamper i
1191 ytre by, i samarbeid med idrettslag og Ruter, og oppmuntre til at seriespill
1192 organiseres med tanke på å gi korte eller kollektivbaserte reiser.
1193 9. Etablere flere ballbinger, basketballbaner, pumptracks, skateramper og andre
1194 små arenaer for barns egenorganiserte aktiviteter.
1195

1196

1196 8.6 Uorganisert idrett

1197

1198 Oslo MDG vil:

- 1199 1. Åpne opp gymsaler for gratis, egenorganisert trening og fri aktivitet utenfor
1200 skoletid.
1201 2. Satse på flere kommunale anlegg for ulike typer dans og etablere minst en
1202 utendørs dansepaviljong og/eller arena sentralt i Oslo.
1203 3. Sørge for trygge badeforhold gjennom å ha badevakter til stede på de mest
1204 brukte bade plassene.

- 1205 4. Sette av nabolagsmidler i alle bydeler for å sikre at uorganisert idrett, aktivitet
1206 og fellesskap kan bli like tilgjengelig som organisert idrett.
1207

1208 8.7 Idrettsanlegg

1209 Gode tilgjengelige idrettsanlegg er en forutsetning for et mangfoldig idrettstilbud
1210 hvor det er plass til alle. Investeringer i anlegg må fordeles utover slik at flest får
1211 nytte av dem, og slik at vi ikke samtidig bygger ned viktige natur- og friluftsområder.
1212

1213 Oslo MDG vil:

- 1214 1. At det i nye byutviklingsområder skal opparbeides sosiale funksjoner som
1215 idrettsanlegg og flerbrukshaller tidlig slik at det er på plass når folk flytter inn.
- 1216 2. Ikke bygge Campus Ekeberg.
- 1217 3. Etablere et kommunalt eller ideelt drevet utendørs, helårs sjøbad i Oslo, for
1218 eksempel på Sukkerbiten.
- 1219 4. Fase ut bruk av gummigranulat på kommunale idrettsanlegg innen 2030.
- 1220 5. Jobbe for mer stabile hjemmearenaer for toppfotballen.
- 1221 6. Jobbe for midlertidige løsninger i byggeperioder, f.eks. midlertidig ishall på
1222 Hasle/Løren.
1223

1224 8.8 Inkluderende idrett og kultur

1225 For at idretten, kunsten og kulturen skal speile mangfoldet i befolkningen, trengs det
1226 målrettede tiltak for å gjøre det enklere å delta. Målet vårt er at alle skal kunne delta
1227 på de aktivitetene de ønsker, uavhengig av inntekt, bosted eller funksjonsevne.
1228

1229 Oslo MDG vil:

- 1230 1. Innføre en egen "Osloferie-rabatt" som gir innbyggerne halv pris på offentlige
1231 kulturinstitusjoner i fellesferien, for å stimulere til mer kortreiste ferier.
- 1232 2. Øke støtten til Pride og skeive organisasjoner og festivaler.
- 1233 3. Utvikle talentprogram som oppdager og støtter kunstnere med
1234 innvandrerbakgrunn og andre minoriteter.
- 1235 4. Satse på utstyrssentraler, slik som BUA, for at alle skal ha tilgang på utstyr til
1236 å teste ut ulike fritidsaktiviteter.
- 1237 5. Legge opp til et samarbeid mellom BUA, Hjelpemiddelsentralen og
1238 frisklivssentraler der man tilbyr utlån og testing av aktivitetshjelpemidler
1239 rettet mot idrett og bruk av naturen for personer med nedsatt funksjonsevne.
- 1240 6. Jevnt fordele paraidrettstilbud over hele byen, ved å sørge for midler og
1241 ressurser kan gjøres tilgjengelig for alle idrettslag og hjelp til å starte nye
1242 paralag og paratilbud.

1243

9. Mangfold og likestilling

1244

9.1 Skeiv politikk

1245 Oslo skal være en regnbuehovedstad hvor alle kan leve ut sin legning,
1246 kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk, uten å bli diskriminert eller trakassert. I en tid der
1247 transpersoners rettigheter angripes verden over, skal Oslo omfavne mangfoldet, og
1248 gå foran i arbeidet med å sikre transpersoners rettigheter, helse og trygghet.

1249

1250 **Oslo MDG vil:**

- 1251 1. Styrke helsestasjon for kjønn og seksualitet ved å øke finansieringen.
1252 Ventetiden for første samtale skal ikke være lengre enn seks uker og tilbudet
1253 skal utvides til alle aldersgrupper.
- 1254 2. Jobbe for å gjenopprette et behandlingstilbud for de under 18 år ved HKS, i
1255 dialog med relevante myndigheter.
- 1256 3. Jobbe for samarbeid med nabokommuner slik at også deres innbyggere kan
1257 benytte seg av tilbudet ved HKS.
- 1258 4. Styrke kompetansen om kjønns-, relasjons- og seksualitetsmangfold blant
1259 ansatte i helsetjenesten, skolen og sosialtjenester.
- 1260 5. Stille krav til tilgjengelige kjønnsnøytrale toalett- og garderobemuligheter i
1261 nybygg og ved større renoveringer av kommunale bygg.
- 1262 6. Gjennomgå utforming og skilting av toaletter i eksisterende kommunale
1263 bygg, og jobbe for at kjønnsnøytrale toaletter er tilgjengelige.
- 1264 7. At Oslo kommune skal markere transsynlighetsdagen.
- 1265 8. Flagge med prideflagg på skoler og andre kommunale bygg under pride, og
1266 sørge for at alle kommunale virksomheter markerer pridemåneden.
- 1267 9. Legge til rette for dialog mellom skeive organisasjoner og miljøer det kan
1268 være vanskelig å være skeiv i.
- 1269 10. Kjønn bør bare registreres når det er særlig relevant, for eksempel for å
1270 motvirke kjønnsdiskriminering. Når det registreres skal det også være mulig å
1271 velge en tredje kjønnskategori.

1272

9.2 Antirasisme og integrering

1274 MDG er positiv til både innvandring og det flerkulturelle samfunnet, og ønsker at
1275 Oslo skal ta sitt ansvar for mennesker som er på flukt. Vi ønsker å styrke
1276 integreringsinnsatsen, slik at innvandrere og flyktninger kan få brukt ressursene sine
1277 i det norske samfunnet, og styrke arbeidet mot rasisme, antisemittisme, islamofobi,
1278 antisiganisme og annen kulturell eller etnisk basert diskriminering.

1279

1280 **Oslo MDG vil:**

- 1281 1. Innføre en prøveordning med anonyme jobbsøknader i Oslo kommune for å
1282 motvirke rasisme og diskriminering i arbeidsmarkedet.
1283 2. Prøveprosjektet med kvitteringsordning i politiet bør bli permanent.
1284 3. At Oslo skal ta imot og bosette et høyt antall flyktninger og asylsøkere.
1285 4. Styrke ordningen med tilskudd til integreringsarbeid i regi av frivillige
1286 organisasjoner. Tilskuddene skal som hovedregel gis over en periode på flere
1287 år, for å sikre kontinuitet og langsiktighet i arbeidet.
1288 5. Bedre tilgang på helsetjenester for de med D-nummer eller uten BankID, slik
1289 som en innloggingsløsning til helse i stedet for at BankID er eneste vei inn.
1290 6. Jobbe for at språkopplæringen i kommunen så langt som mulig tilbys i
1291 språkdelte klasser der læreren behersker deltakernes eget språk.
1292

1293 9.3 Språklig mangfold

1294 Alle skal ha rett til å ivareta og utvikle sitt eget språk. Kommunen har et ansvar for å
1295 legge til rette for dette, og sikre at språkbarrierer ikke stenger noen ute fra byens
1296 tjenester og samfunnsliv.
1297

1298 **Oslo MDG vil:**

- 1299 1. Styrke morsmålsopplæringen i grunnskolen.
1300 2. Sikre mulighet til å lære både norsk og norsk tegnspråk for innvandrere med
1301 nedsatt hørsel.
1302 3. Øke tilgjengeligheten av tolk i kommunens tjenester, inkludert for
1303 tegnspråklige.
1304 4. Ha prøveprosjekt med byomfattende samiskspråklig team som følger den
1305 enkelte innen hjemsykepleie, helsehjelp, opphold på institusjon eller andre
1306 tjenester. Ved god effekt kan man vurdere å utvide til andre nasjonale
1307 minoriteter eller språkgrupper, inkludert tegnspråk.
1308 5. Ha kommunal logoped i hver bydel og øke kompetansen om
1309 språkdeprivasjon, tegnspråk og alternativt og supplerende språk (ASK).
1310 6. Øke rekruttering av flere ansatte med tegnspråkkompetanse i skole og helse.
1311 7. At bydelenes tjenester skal være tilgjengelig på flere språk og for mennesker
1312 med funksjonsvariasjon.
1313

1314 9.4 Frihet til å leve uten vold og trusler

1315 Oslo skal være en trygg by for alle, der alle vet at det finnes hjelp om man står i krise
1316 eller uholdbare situasjoner. Vi vil jobbe mot alle former for vold, trusler og overgrep,
1317 og for bedre oppfølging av ofre.
1318

1319 **Oslo MDG vil:**

- 1320 1. Styrke overgrepsmottaket for å sikre bedre oppfølging av ofre for voldtekt og
1321 seksuelle overgrep.
1322 2. Reversere kuttet i Pro-senteret, og gi bedre rammevilkår til krisesentrene, og
1323 kommunens tilbud til ofre for vold i nære relasjoner.
1324 3. Sikre reelle tilbud til ikke-binære transpersoner ved krisesenteret.
1325 4. Styrke krisesenterets tilbud for beboere med kjæle- og tjenestedyr.
1326 5. Bygge ut hjelpe- og behandlingstilbudet til både voldsutøvere og
1327 overgripere.
1328 6. Forebygge vold i nære relasjoner, gjennom å styrke kunnskapen om
1329 meldeplikt og avvergingsplikt, sikre barn kunnskap om sunne forhold, og sikre
1330 at folk som jobber med barn kjenner igjen tegn på risikosituasjoner.
1331 7. Jobbe for bedre samarbeid mellom krisesentre og andre helsetjenester for å
1332 gi tilpasset hjelp og omsorg fra første dag, og BPA hvis man har vedtak.
1333 8. Styrke samarbeidet mellom politi, krisesenter og utsatte miljø som
1334 sexarbeidere og personer i rusmiljø, for å bygge tillit og bedre oppfølging av
1335 vold og overgrep.
1336

1337 **9.5 Urfolk og nasjonale minoriteter**

1338 Historisk har den samiske befolkningen og nasjonale minoriteter i Norge lidd
1339 betydelig urett. Som hovedstad har Oslo klare forpliktelser til å ivareta deres
1340 rettigheter. Vi vil styrke tilbudene for, og kunnskapen om urfolk og nasjonale
1341 minoriteter i byen.
1342

1343 **Oslo MDG vil:**

- 1344 1. Styrke den samiske barnehagen.
1345 2. Sikre grunnleggende innføring i urfolks og nasjonale minoriteters historie og
1346 kultur, som del av norskundervisningen.
1347 3. Alle videregående skoler bør få årlig besøk av samiske og jødiske veivisere.
1348 4. Arbeide for styrket kjennskap til urfolks og nasjonale minoriteters vilkår, både
1349 hos myndighetene og i befolkningen.
1350 5. Etablere en samisk gate i sentrum, der gateutforming og gatenavn utarbeides
1351 i samarbeid med det samiske miljøet.
1352

1353 **9.6 En barrierefri by for alle**

1354 Det er mulig å skape en by som er tilgjengelig for alle, men det trengs store grep på
1355 de fleste samfunnsarenaer, fra utdanning og arbeidsliv til frivillighet og demokrati.
1356 Byens gater, byrom og bygninger må oppgraderes, og kommunens tjenester må
1357 tilpasses. Vi legger FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt
1358 funksjonsevne (CRPD) til grunn for vår politikk.
1359

1360 **Oslo MDG vil:**

- 1361 1. Sikre at Oslo blir en CRPD-foregangskommune og tilrettelegger for
- 1362 opplæring i konvensjonens innhold og følge dens forpliktelser.
- 1363 2. Prøve en jobb- og tiltaksgaranti der alle med funksjonsnedsettelse som
- 1364 ønsker arbeid får jobbtilbud eller et tiltak.
- 1365 3. Gjøre en menneskerettslig gjennomgang av eksisterende planer og lage nye
- 1366 retningslinjer, rutiner for universell utforming og oppfølging av CRPD.
- 1367 4. Utarbeide en egen kommunedelplan for universell utforming, der kommunen
- 1368 utarbeider konkrete planer med frister for universell utforming av alle tilbud,
- 1369 bygg og tjenester, følger opp dette i årlige budsjetter og sørger for at
- 1370 prinsipper om universell utforming ivaretas i all samfunns- og
- 1371 arealplanlegging.
- 1372 5. Opprette en "universell utforming-bok", etter mal for grønn bok, med oversikt
- 1373 over status for universell utforming og forpliktende planer i kommunen.
- 1374 6. Samarbeide med næringslivet for at Oslo får Changing places-toaletter.
- 1375 7. Sikre at alle valglokaler er universelt utformet med nødvendige ressurser.
- 1376 8. Gjenopprette potten for tilgjengelighetstiltak i kommunale boliger og lage en
- 1377 plan for å tette etterslepet i vedlikehold og dårlig universell utforming.
- 1378 9. At alle større rehabiliteringer av eksisterende bygg, tjenester og infrastruktur
- 1379 skal gjøres universelt utformet, og fortsette arbeidet med å oppgradere
- 1380 gater, holdeplasser og kollektivtransport for å oppnå bedre tilgjengelighet.
- 1381 10. Sikre midler til, og sikre samordning av, innsatsen for å nå bystyrets mål om
- 1382 universell utforming av Oslo innen 2030, på tvers av kommunens etater.
- 1383 11. Jobbe for at ingen under 50 år trenger å bo på sykehjem og
- 1384 aldersinstitusjoner, og vurdere å bygge ut en egen ung enhet for de som
- 1385 trenger stabilisering og tilpasset hjelp.
- 1386

1387 **9.7 Likestillingsverktøy som BPA**

1388 Borgerstyrt personlig assistanse (BPA) er et av flere viktige og nødvendige

1389 likestillingsverktøy for å øke selvstendighet og samfunnsdeltakelse i tråd med CRPD.

1390 Vi vil at BPA snarest legges til en sentral bestillerenhet med ansvar for finansiering,

1391 så det sikres lik behandling på tvers av bydelsgrenser og bydelsøkonomi.

1392

1393 **Oslo MDG vil:**

- 1394 1. Utprøve en flyttegaranti for helse- og likestillingstjenester der vedtak følger
- 1395 bruker, så alle kan flytte på tvers av bydeler uten å miste hjelp.
- 1396 2. Sikre at flere av de med et mindre assistansebehov får innvilget BPA, at
- 1397 vedtak ikke avgjøres av forhold som kjønn, bolig og økonomi, og at ordningen
- 1398 dekker alle samfunnsarenaer og fritid.
- 1399 3. Samordne BPA med funksjonsassistanse slik at det i ferier fra jobb eller tiltak
- 1400 og sykemelding kan fylles med BPA timer.

- 1401 4. La alle studenter som har BPA fra før av beholde dette når de flytter til Oslo
1402 for å studere.
- 1403 5. Ivareta behov for beslutningsstøtte og alternativ og supplerende
1404 kommunikasjon (ASK) ved utmåling av tjenester som fastvakt og BPA.
- 1405 6. Prøve ut mer bruk av BPA til skole for å sikre kontinuitet og forutsigbarhet for
1406 barn som har særlig store behov og sikre dem mer tid til lek og læring.
- 1407 7. Øke ressursene til saksbehandling for å senke saksbehandlingstiden og sørge
1408 for konsekvent vedtakspraksis og stoppe bruken av dobbel praktisk bistand
1409 egenandel for de som mottar BPA via to kommuner.
- 1410

1411 **9.8 Utviklingshemmedes muligheter og rettigheter styrkes**

1412 Utviklingshemmede utsettes for omfattende og strukturell diskriminering. Det er på
1413 tide å bekjempe diskriminering så alle får leve sitt beste liv. Enten det er å få delta i
1414 arbeidslivet, få plass i idrettslaget, eller å ha en møteplass for å treffe venner, så er
1415 det vår oppgave å skape en by der hindringer brytes ned.

1416

1417 **Oslo MDG vil:**

- 1418 1. Gjennomføre et kompetanseløft for tilrettelegging i grunnskolen og heve
1419 støtten, slik at alle barn med tilretteleggingsbehov har en reell mulighet til å
1420 gå på sin nærscole.
- 1421 2. Sikre flere spesialgrupper tilknyttet skoler slik at flere kan følge tilpasset
1422 undervisning og være del av nærskolen.
- 1423 3. Bygge opp tilbud ledet av og med utviklingshemmede på dagsenter,
1424 dagtilbud og kveldstilbud som trening og flere lavterskel idrettstilbud.
- 1425 4. Sikre bedre tilgang på tilrettelagte boliger og bofellesskap, blant annet
1426 gjennom økte midler til startlån.
- 1427 5. Gå over bruken av tvangsvedtak for flytting av funksjonshemmede, og sette
1428 ned et tilsyn for å se på om grunnlagene for tvang har vært gyldige.
- 1429

10. Nære og forebyggende helsetjenester

10.1 Et løft for bydelens helsetjenester

Alle Oslos innbyggere som har behov for hjemmetjenester skal få det. Tilbudet skal preges av høy faglig kompetanse, slik at alle får hjelpen de trenger.

Oslo MDG vil:

1. Opprette primærhelseteam med fastlønte fastleger, fysioterapeuter, sykepleiere og psykologer for å øke samhandling mellom helseaktører.
2. Sikre at folk med behov for hjemmetjenester får rask avklaring og tilgang til nødvendige hjelpemidler og praktisk tilrettelegging i hjemmet.
3. At tilbudene om logoped, fysioterapi og ergoterapi hjem styrkes.
4. Satse på tverrfaglige og ambulante tjenester som kan møte behovet til særlig de sykeste hjemmeboende pasienter som sliter med den nødvendige oppfølgingen i primær- og spesialisthelsetjenesten.
5. Sikre at støtter som omsorgsstønad skal bli mer tilpassede og tilgjengelige.
6. At avlastningstilbud, opplæringstilbud, pårørendegrupper og terapi for pårørende skal gjøres tilgjengelig lenge før en pårørende må sykmeldes.
7. Styrke hjemmetjenesten med tilstrekkelig og høy fagkompetanse, slik at mennesker med kompliserte tilstander kan bo hjemme lengst mulig.
8. At hjemmesykepleiens organisering må baseres på forskning om hva som fremmer kvalitet, fremfor kortsiktige økonomiske besparelser.
9. Gi lavterskel, oppsøkende helsetjenester mer forutsigbar finansiering og sikre tilbud som hjelper særlig sårbare forutsigbarhet for å gi omsorgen de yter.

10.2 Livskvalitet og valgfrihet for eldre

Stadig flere eldre bor lenger hjemme. Alle trenger en trygg hverdag med mening og god livskvalitet. MDG vil vektlegge et mangfold av tilbud til eldre, og jobbe for bedre psykisk helse med blant annet møteplasser på tvers av kulturer og generasjoner.

Oslo MDG vil:

1. Etablere helsestasjon for eldre i alle bydeler og gi dem en rolle i kartleggingen av vold mot eldre samt kjønnsespesifikke helseutfordringer hos eldre.
2. Støtte bygging av flere seniorboliger, legge til rette for alternative og kollektive boformer og sikre samlokalisering med andre boformer og grupper, som for eksempel studenter, flyktninger eller barnefamilier.

- 1466 3. Planlegge for eldrevennlige boliger i tråd med demografiske prognoser, og at
1467 disse etableres nær eksisterende helse- og servicetjenester.
- 1468 4. Sikre at elderråd og brukerorganisasjoner involveres tidlig i saker som angår
1469 byens eldre.
- 1470 5. Sikre at helseteknologi ikke bryter med Eldres og pårørendes rett til privatliv.
- 1471 6. Styrke fagkompetansen innen hjernehelse på helsehus og sykehjem.
- 1472 7. Sikre at flere eldre kan få støttekontakt og at det blir likere håndtering av
1473 hvem som kan få dette i hver bydel.
- 1474 8. Teste ut utvidet korttidslager på aktivitetshjelpemidler tilpasset for utlån
1475 hjem eller til institusjoner.
- 1476 9. Bidra til å gi eldre økt digital kompetanse og kunnskap om nettsvindel.
- 1477

1478 **10.3 Helsehus, omsorgsbolig og sykehjem**

1479 Ved å sikre gode og tilgjengelige botilbud for de som trenger det kan vi fremme
1480 livskvalitet og valgfrihet, samtidig som det spares ressurser i hjemmetjenesten.

1481

1482 **Oslo MDG vil:**

- 1483 1. Sikre medvirkning fra bydelene for å sikre hensiktsmessig utbygging av
1484 demenslandsbyer og flere omsorg+ boliger.
- 1485 2. Samlokalisere helsehus og sykehjem for å sikre kompetansebygging, fremme
1486 oppgavedeling og forenkle tilsynutvalgenes oppgave.
- 1487 3. Arbeide for en økt utbygging av Omsorg+leiligheter ved å øke lånerammen
1488 til Husbanken, og sikre at kommunal bostøtte blir tilgjengelig slik at flere eldre
1489 kan bo i et fellesskap som fremmer livskvalitet, med gode møteplasser
1490 mellom generasjoner, feks flerbruksrom, bibliotek og plass til frivilligheten.
- 1491 4. Tilrettelegge for et mer sømløst samarbeid med frivilligheten som driver
1492 besøks- og spisevenntjenester.
- 1493 5. Jobbe for at mennesker som har behov for heldøgnsomsorg får tilbud om
1494 sykehjems plass i egen bydel
- 1495 6. Øke bruken av kokkekompetanse for å styrke kvaliteten på mattilbudet.
- 1496 7. Skaffe flere sykehjemsplasser og prøve ut kombinerte sykehjem og
1497 omsorgsboliger.
- 1498 8. Ha prøveordning med farmasøyt på aldersinstitusjoner, som kan bistå med
1499 kompetanseheving, begrense unødvendig medisiner og fange opp avvik.
- 1500 9. Ansette flere profesjonelle samtalepartnere med forankring i ulike tros- og
1501 livssynssamfunn ved byens sykehjem.
- 1502 10. Styrke psykolog- og psykiatritilbudet i kommunens institusjoner og prioritere
1503 plasser for eldre med utfordringer innen rus og psykiatri.
- 1504

1505 **10.4 Helsetjenester for utsatte grupper**

1506 Noen grupper lever mer utsatte og sårbare liv over tid, og er systematisk mer utsatt
1507 for diskriminering, vold og fordommer. Det er viktig at Oslo har helsetjenester som
1508 også dekker deres behov.

1509

1510 **Oslo MDG vil:**

- 1511 1. Gradvis øke støtte til tannbehandling hos utsatte grupper som uføre.
- 1512 2. Sikre et byomfattende offentlig tannhelsetilbud til de som ikke kan reise til
1513 tannlegen og som trenger rask eller fast oppfølging av tannpleier hjemme.
- 1514 3. Mennesker som mangler offisielle papirer og andre grupper som faller utenom
1515 fastlegeordningen bør sikres et helsetilbud med kontinuitet. MDG ønsker å
1516 fortsette støtten til Helsesenteret for papirløse migranter.
- 1517 4. Ha et helhetlig helsetilbud til alle, hvor fysisk og psykisk helse ses i
1518 sammenheng og forebyggende tiltak er en naturlig del av helsearbeidet.
- 1519 5. Utvikle en plan for å kartlegge samfunnskostnadene ved long covid og andre
1520 postinfeksiøse tilstander, i samarbeid med behandlere, hjemmesykepleien,
1521 pasientforeninger og pårørende.
- 1522 6. Sikre at fastlege, PPT og barnevern har nok kunnskaper om postinfeksiøse og
1523 kroniske tilstander hos barn for å fange opp elever som har fravær fra dette.
- 1524 7. Sikre likeverdige helse, omsorgs- og rehabiliteringstilbud for mennesker med
1525 kroniske sykdommer.
- 1526 8. Jobbe for en palliasjons- og lindringsreform med mål om å bekjempe
1527 unødvendig lidelse og økt livskvalitet i den tiden man har igjen.

1528

1529 **10.5 Helsetjenester på anbud og et sterkt offentlig** 1530 **helsevesen**

1531 Det offentlige tilbudet er ryggmargen i både spesialist- og primærhelsetjenesten. Vi
1532 ønsker ikke kommersialisering av kommunens tjenester, men både kommersielle og
1533 ideelle tilbydere kan supplere det offentliges tilbud. Der det er mulig ønsker vi å
1534 prioritere ideelle aktører. MDG støtter fritt brukervalg.

1535

1536 **Oslo MDG vil:**

- 1537 1. Ikke privatisere sykehjem eller helsehus.
- 1538 2. Sikre tilsynsorganer med deltakelse fra brukerorganisasjoner som har rett til å
1539 bli hørt, og gjenopprette tilsynsutvalgene for sykehjem og hjemmetjenesten.
- 1540 3. Opprette et uavhengig, eksternt varslingsystem for avvik i helse- og
1541 sosialtjenestene, slik at alle kan varsle om kritikkverdige forhold.
- 1542 4. Ikke tillate konkurranse på ansattes lønns- og arbeidsvilkår i anbudsprosesser.
- 1543 5. Legge til rette for forpliktende samarbeid mellom helsetjenesten og frivillige
1544 organisasjoner, med gode driftsvilkår og forutsigbarhet.

1545

1546 **10.6 Fødsel, barselsomsorg og de første leveårene**

1547 Barselomsorgen i Oslo skal gi trygghet og helsehjelp av høy kvalitet til alle som har
1548 født. Dessverre er dette en gruppe som ikke er godt nok ivaretatt i dag. Vi vil satse
1549 på tilbudet til nybakte foreldre, og samtidig jobbe for endringer i fødetilbudet.

1550

1551 **Oslo MDG vil:**

- 1552 1. Jobbe for et differensiert fødetilbud som inkluderer jordmorstyrte enheter
1553 som fokuserer på ikke-medisinsk smertelindring.
- 1554 2. Legge til rette for et prøveprosjekt med jordmorassisterte hjemmefødsler.
- 1555 3. Sikre at gravide og fødende som har behov får tilbud om oppfølging fra
1556 flerkulturell doula og tolk.
- 1557 4. At barselomsorg skal være i tråd med nasjonale faglige retningslinjer. Vi
1558 ønsker årlig publisering av måltall per bydel, dvs. andel som får hjemmebesøk
1559 fra jordmor innen 3 dager etter hjemreise og fra helsesykepleier innen 10
1560 dager.
- 1561 5. Alle helsestasjoner bør tilby ammeveiledning.
- 1562 6. Foreta en systematisk kartlegging av nybakte fødendes fysiske og psykiske
1563 helse i den årlige rapporten om bydelens folkehelseprofil.
- 1564 7. Alle som har født bør få tilbud om etterkontroll hos fysioterapeut.
- 1565 8. At bydelen bør ha et tilbud innen fødselsforberedende kurs.
- 1566 9. Øke bemanning og utvidet åpningstider på helsestasjoner.

1567

1568 **10.7 Psykisk helse hele livet**

1569 Livskvalitet og god psykisk helse bygges med tid til familie, fritid, sosiale nettverk og
1570 mulighet til arbeid. God forebygging kan bidra til et løft for den psykiske folkehelsen.
1571 Samtidig vil det alltid være mange som har behov for behandling for større eller
1572 mindre psykiske lidelser. Hvem du er skal ikke påvirke kvaliteten i hjelpen du får.
1573 Tilbud, behandling og støtte må være variert og tilpasset mangfoldet i Oslo.

1574

1575 **Oslo MDG vil:**

- 1576 1. Sikre at bydelens tilbud innen rask psykisk helsehjelp har kort ventetid.
- 1577 2. Gi frivilligheten bedre rammer til å bidra med utfyllende psykisk hjelp ved å gi
1578 flere flerårige vedtak om driftsmidler og intensjonsbrev.
- 1579 3. At alle som henvises for behandling av alvorlige plager skal få informasjon om
1580 ressurser og ventelistetilbud, som samtaler med psykiatrisk sykepleier .
- 1581 4. Styrke tilbudet til personer med alvorlige psykiske lidelser, blant annet ved å
1582 etablere flere akutt plasser og ha lavere terskel for brukerstyrt innleggelse og
1583 behandling.

- 1584 5. Ha tiltak mot svingdørspasienter som byomfattende team med egne
1585 ansvarspersoner for unge og med brukerperspektiv som erfaringskonsulent.
1586 6. Styrke tilbudet av overgangsboliger for pasienter i sikkerhetspsykiatrien,
1587 inkludert ambulante team i samarbeid mellom spesialisthelsetjeneste.
1588 7. Ha et mangfoldig og kunnskapsbasert hjelpetilbud, med medisinfrie
1589 alternativer, musikk-, kunst- og friluftsterapi, der det er dokumentert effekt.
1590 8. Jobbe for forsøk med servicedyr som kan hjelpe med psykiske vansker.
1591 9. Styrke sosial resept og grønn resept og ordninger om å finne frivillige tilbud.
1592 10. Jobbe målrettet mot tvang i psykiatrien og mot utviklingshemmede ved å
1593 sikre nok ressurser, faste ansatte, beslutningsstøtte, og kompetanseheving.
1594 11. Flytte ansvar for skolehelsetjenesten fra bydelsnivå til kommunalt nivå, for å
1595 sikre stabil finansiering av helsesykepleiere, og tilstrekkelig tilstedeværelse.

1596

1597 **10.8 God psykisk helsehjelp tidligere til barn og unge**

1598 Oslo skal ha et mangfold av tilbud klart for å hjelpe unge som trenger det, og vi
1599 ønsker å senke terskelen for å få hjelp. Helsetilbudene til unge må gjenspeile at
1600 ungdom i liten grad forholder seg til bydelsgrenser, og bygges på kunnskapen om at
1601 stadig flere unge sliter med psykiske helseplager.

1602

1603 **Oslo MDG vil:**

- 1604 1. Sørge for at helsesykepleiere på skolen og helsestasjon får kompetanse til å
1605 raskt kunne oppdage tegn til skolevegning, negativ sosial kontroll og
1606 overgrep, og at disse elevene raskt får tilbud om psykisk helsehjelp.
1607 2. Sikre at bydelene har helsestasjoner for ungdom og utvide åpningstidene.
1608 3. Jobbe for at det opprettes flere stillinger for avtalespesialister i Oslo-området
1609 og økt kapasitet i DPS og BUP.
1610 4. Vurdere hvordan FACT-team kan videreutvikles i samråd med pasient- og
1611 brukerorganisasjoner som å vurdere å følge prinsippene etter den finske
1612 modellen "Åpen Dialog", og få FACT og FACT-ung team i alle bydeler.
1613 5. Utarbeide en handlingsplan for oppfølging av pårørende.
1614 6. Styrke samarbeidet med frivilligheten om å bekjempe ensomhet gjennom
1615 meningsfulle aktiviteter og helhetlige arbeidsrettede lavterskeltilbud.
1616 7. Sikre drift av Recoverycenteret og systematisere psykisk helsetiltak for unge.
1617 8. Motvirke kroppspress ved å forby markedsføring av kosmetisk kirurgi og av
1618 slankemidler, og slå sterkere ned på reklame rettet mot barn og unge.

1619

1620 **10.9 Seksuell og reproduktiv helse**

1621 Seksuell og reproduktiv helse er rettigheter som skal ivaretas i alle livsfaser. Tilbudet
1622 skal være følsomt for mangfold og variasjon i behov, være preget av oppdatert
1623 kunnskap, og bidra til seksuell og reproduktiv frihet.

1624

1625 **Oslo MDG vil:**

- 1626 1. At tilbud innen seksuell og reproduktiv helse skal være tilpasset byens
1627 mangfold innen funksjonsvariasjon, seksuell orientering, kjønnsidentitet og
1628 etnisitet.
- 1629 2. Ivareta innbyggers rettigheter til informasjon om og tilgang til prevensjon,
1630 abort, familieplanlegging og gjennomføring av svangerskap.
- 1631 3. Sørge for at helsesykepleiere får et tydelig ansvar og ressurser tilgjengelig for
1632 å forebygge kjønnslemlestelse.
- 1633 4. Bekjempe digital seksuell trakassering og annen vold.
- 1634 5. Helsesykepleier på skole og helsestasjon for ungdom bør få ressurser slik at
1635 de kan kartlegge, forebygge og følge opp både overgriper og offer.
- 1636 6. Støtte Sex og Samfunn som et lavterskel helsetilbud med utvidede
1637 åpningstider, og sikre opprettholdelse av hjemmeaborttilbud.
- 1638

1639 **10.10 Kvinnehelse**

1640 Kvinners helseutfordringer har i mange år vært usynliggjort og behandlingstilbudet
1641 er fortsatt mangelfullt. Heller enn å bygge opp egne tilbud kun for kvinner, ønsker
1642 MDG å styrke kompetansen om kvinnehelse i eksisterende helsetilbud.

1643

1644 **Oslo MDG vil:**

- 1645 1. Jobbe for at Kvinnehelsehuset skal bli et kompetansesenter for kvinnehelse
1646 som kan bidra til et kompetanseløft for bydelenes frisklivssentraler og
1647 helsestasjonene for eldre.
- 1648 2. Få et løft i Oslos helsetilbud innen sykdommer som rammer kvinner spesielt.
- 1649 3. Sikre at bydelens frisklivssentraler og helsestasjonen for ungdom og eldre har
1650 kompetanse innen kvinnehelse.
- 1651 4. Styrke kompetansen på og oppfølging av kvinnehelse kraftig, med vekt på
1652 kvinnesykdommer og tilstander som er alvorlige, underfinansierte eller som
1653 gir lav livskvalitet.
- 1654 5. Jobbe kunnskapsbasert om forebyggende og behandling av plager som
1655 særlig rammer kvinner, og spre kunnskap om symptomlindring ved
1656 overgangsalderen.
- 1657

1658 **10.11 Folkehelse og god livskvalitet når man mottar tjenester**

1659 De viktigste grepene for å sikre god helse er de som hindrer sykdom. Når man
1660 derimot først er avhengig av et bo- eller behandlingstilbud er det viktig at det
1661 fremmer god livskvalitet og psykisk helse i tillegg til å være treffsikkert og tilpasset
1662 til den enkeltes behov.

1663

1664 **Oslo MDG vil:**

- 1665 1. Styrke tilgangen på og tilrettelegging for meningsfull dagaktivitet, fysisk
- 1666 aktivitet og sosial støtte i alle nivåer av kommunal behandling.
- 1667 2. Opprette rådgivningstjenester for flere grupper som er i kontakt med
- 1668 kommunens helse- og omsorgstjeneste.
- 1669 3. Arbeide for helsefremmende fellesarealer som er tilgjengelige for alle
- 1670 institusjons- og behandlingsplasser, omsorgsboliger, Ungbo, bofellesskap,
- 1671 bemannede boliger og andre kommunale boliger.
- 1672 4. Ivareta at personer i omsorgsboliger, bofellesskap, avlastning og ROP-boliger
- 1673 uten pårørende kan få ekstra oppfølging. For de med pårørende skal deres
- 1674 rett til fritid og arbeidsliv ivaretas, gjennom en bedre grunnbemanning.
- 1675 5. Styrke kompetansen på sammenhengen mellom psykisk helse, ernæring og
- 1676 forebyggende helsearbeid i kommunale helse- og omsorgstjenester.
- 1677 6. At hjernesykdommer fanges opp tidligere og støtte kan gis tidligere, gjennom
- 1678 tverrfaglig samarbeid etter modell som ParkinsonNet for hjernehelse.
- 1679 7. Styrke rammene for frivillige hjelpetjenester over chat og telefon, som kan
- 1680 avlaste de offentlige helsetjenestene.
- 1681 8. Stille høyere krav til luftkvalitet, og bekjempe luftforurensning ved å satse på
- 1682 blant annet veivasking, lavere fartsgrenser og reduserte utslipp fra vedfyring.
- 1683

1684 **10.12 Rusreform for forebygging og skadereduksjon**

1685 Målet i ruspolitikken må være forebygging og skadereduksjon, med en nullvisjon for

1686 overdoser og dødsfall. Alle skal få lik tilgang på hjelp og ingen skal diskrimineres i

1687 Oslo på grunn av rusbruk. Rusforebygging skapes med skadereduksjon og ved å

1688 bekjempe utenforskap, omsorgssvikt, og behandle psykiske helseplager. MDG vil

1689 være sterk pådriver for rusreform og en god plan videre for rus- og

1690 kriminalitetsforebyggende arbeid.

1691

1692 **Oslo MDG vil:**

- 1693 1. Flytte ansvar for rusoppfølging til helsevesenet, så også unge får hjelp tidlig.
- 1694 2. Sørge for at rusrelaterte tjenester i kommunen jobber forskningsbasert med
- 1695 behandling av rusproblemer og får mer støtte av erfaringskonsulenter og
- 1696 brukerorganisasjoner.
- 1697 3. Sikre stabil drift av anonym rusmiddelanalyse, og jobbe for etablering av et
- 1698 nasjonalt overvåkings- og varslingsystem for farlige rusmidler.
- 1699 4. Ha aktivitetshus og væresteder i alle bydeler for avhengige og rusbrukere.
- 1700 5. Ha et prøveprosjekt hvor Oslo blir pilotkommune med strengt regulert
- 1701 omsetning av cannabis til egen bruk. Det inkluderer egne utsalgssteder,
- 1702 aldersgrenser, stengetider og innholdsregulering.
- 1703 6. Utrede om strengt regulert omsetning av andre rusmidler kan bidra til å
- 1704 redusere skadevirkningene av rusbruk for enkeltindivider og samfunnet.

- 1705 7. Øke kompetansen om rus i helsestasjons- og skolehelsetilbudet, og flytte
1706 ansvaret for rusoppfølgingen for ungdom til helsevesenet, og avskaffe
1707 ruskontrakter.
- 1708 8. Sikre at interesseorganisasjoner med ulike tilnærminger til rusomsorgen får
1709 stabil støtte til å videreføre og styrke arbeidet.
- 1710 9. Få et overdoseteam og lokal overdosestrategi med konkrete mål og tiltak
1711 laget i samarbeid med brukerorganisasjoner og fagetater.
- 1712 10. Sikre at tilbud på rusfeltet får langvarige driftsavtaler for å fremme
1713 kontinuitet i behandling, rehabilitering og ettervern.
- 1714 11. At Oslo skal tilby oppsøkende og flere stasjonære tilbud om
1715 rusmiddeltesting, for å forebygge over- og feildosering av rusmidler.
1716

10.13 Rusomsorg

1718 Målet i rusomsorgen skal være å gi alle som trenger det et verdig, effektivt og
1719 kunnskapsbasert tilbud. Det gode samarbeidet på tvers av kommunen, private og
1720 frivillige aktører må fortsette, og behovet til brukeren må alltid være styrende for
1721 både behandling og ettervern.
1722

Oslo MDG vil:

- 1724 1. Arbeide for flere lavterskel arbeidstilbud for personer med rusutfordringer.
1725 2. Sørge for avrusning er godt og lett tilgjengelig, med helhetlig omsorg og
1726 helsehjelp, og kort eller ingen ventetid.
- 1727 3. Bygge flere ROP- og overgangsboliger for å unngå at rusavhengige utskrives
1728 fra behandling til hospits, og ha et differensiert botilbud med muligheter for å
1729 bo ulike steder i kommunen for å redusere risiko for tilbakefall til rusmiljøer.
- 1730 4. Jobbe for å gjeninnføre fritt behandlingsvalg i rusomsorgen, uten å utarme
1731 det offentlige tilbudet.
- 1732 5. Bygge nye brukerrum i sentrum, og opprette et offentlig utendørs værested
1733 for rusbrukere i sentrumsområdet, i samråd med frivilligheten.
- 1734 6. Åpne lavterskeltilbud som Prindsen for alle rusbrukere, uavhengig av
1735 folkeregistrert adresse.
- 1736 7. Utvide ordningen om fritak for egenandeler i helsetjenesten til å også
1737 inkludere personer med tung rusavhengighet.
- 1738 8. Sikre trygg overnatting og nok gode oppholdssteder for rusavhengige i byen,
1739 gi stabil støtte til Uteseksjonen og støtte initiativer til brukerstyring av tilbud.
- 1740 9. Utvide og forenkle tilbudet om lavterskel substitusjonsbehandling, arbeide
1741 for at Legemiddelassistert stabilisering (LAR) blir tilgjengelig for flere.